A

POCKET DICTIONARY

OF

ENGLISH AND PERSIAN.

BY

WILLIAM THORNHILL TUCKER,

BENGAL CIVIL SERVICE.

LONDON:

JAMES MADDEN, 8, LEADENHALL STREET.

MDCCCL.

PRINTED BY STEPHEN AUSTIN, HERTFORD.

PREFACE.

I COMMENCED making this compilation for my own use, solely. Mr. FORBES' work I have not seen, but understand that it is not a *pocket* dictionary of the Persian language, which is what I want, and the want of which I felt in India. It having been suggested to me that many others may possibly feel the same want as myself, I am perfectly willing that they should benefit by my labours—if so it pleaseth them. But, at the same time, I would beg the *mere* scholar—to whom this book can never be of *practical* use—to leave it alone; as it is not intended for a book of reference.

I have simplified the English pronunciation of the Persian words as much as possible, by writing the actual pronunciation, without attending to the vowel points, and by adopting the

short "a" almost invariably in place of the short "i" or "u"; my reasons for this simply being that these three *short* vowels are almost invariably pronounced alike (as in English, "a" in "affront," "i" in "mirth," "u" in "urn"); and there is no reason why they should not be written alike, excepting in a work intended as a standard book of reference, where the insertion of the vowel points becomes necessary, and, consequently, the English pronunciation must be written according to such points. I have only paid regard to these vowel points where the immediate derivatives of the word show the existence of the vowel point, and where, consequently, the insertion of this point may lead the student to remember easily such derivatives. Thus the imperative of "guftan" is "go," formed by lengthening the "u" in "guftan," which I have accordingly inserted as an index to the imperative. There is danger even here that the word will be pronounced "gooftan" by the uninitiated; I have constantly heard the short vowels thus lengthened by beginners, for the purpose of distinguishing between the short

"a," "i," and "u," where, perhaps, in the pronunciation, there is no distinction. This has been, with me, a principal reason for omitting the vowel points and adopting the short "a" as the actual simple sound.

I had illustrated the use of many of the words by short examples, chosen principally from the "*Anwári Sahayli*" and "*Akhlák-i mahsiny*," but, for the purpose of reducing the size of the work, I have cut out almost all, leaving but a few that I found in Mr. JOHNSON's most portly Dictionary.

WM. T. TUCKER.

In the English pronunciation of the Persian words—

"a" is pronounced as { "a" in "abuse," "ea" in "earth," "i" in "first," "o" in "world," "u" in "curse"

"á" is pronounced as { "a" in "ask," "ar" in "Arthur."

"e" is pronounced as "ai" in "aide"
"i" is pronounced as "i" in "inn."
"í" is pronounced as "ee" in "feel."
"o" is pronounced as "o" in "ghost."
"u" is pronounced as "u" in "mud," OR "ou" in "could."
"ú" is pronounced as "u" in "use."
"ay" is pronounced as "i" in "sigh."
"aw" is pronounced as "ou" in "hour."

I have generally used the short "a," and in many cases, where a strict attendance to the vowel points—which do not appear in Persian writing—might demand the short "i" or "u," I have attended more to the actual pronunciation than to these vowel points, which serve only to confuse. At the same time, the reader must be careful concerning the pronunciation of this short "a" as I have above given it.

A

POCKET DICTIONARY

OF

ENGLISH AND PERSIAN.

Abandon, v.a. ترک کردن *tark kardan.* گذاشتن *gazáshtan.*

Able (to be), v.n. توانستن *tawánistan.* قادر شدن *ḳádar shudan.*

Abolished, a. منسوخ *mansúkh.*

Abound, v.n. بسیار بودن *bisyár búdan.* کثیر شدن *kaṣír shudan.*

Above, prep. بر *bar.* بالا *bálá.* علي *álay.* Above you, علیکم *álaykum.*

Absent, a. غیر حاضر *ghayr ḥáẓar.* نا موجود *ná mowjúd.* غایب *gháyab.*

Abstract, s. خلاصه *khaláṣah.* Give an abs. of the circumstances, خلاصهٔ کیفیت کن *khaláṣah-i kayfiyat kun.*

Abundance, s. زیادتي *ziádati.* کثرت *kaṣrat.* برکت *barkat.* ارزاني *arzání.*

Abundant, a. زیاده *ziádah.* کثیر *kaṣír.*

Abuse, s. دشنام *dashnám.* To abuse, v.a. دشنام دادن *dashnám dádan.*

Accept, v.a. پذیرفتن *paẓíraftan.* قبول نمودن *ḳabúl namúdan.*

Accessory, s. حلیف *ḥalíf.*

Accident, s. اتفاق *itfáḳ.* واقعت *wáḳát.* قضا *ḳaẓá.* حادثت *ḥádaṣat.* (pl. حوادث *ḥawádaṣ*).

Accompany, v.a. رفاقت ساختن *rafáḳat sákhtan.* رفیق شدن *rafíḳ shudan.* باهم رفتن *báham raftan.*

Accomplice, s. شریک *sharík.*

Accomplish, v.a. کامل کردن *kámal kardan.* پرداختن *pardákhtan.* بر آوردن *bar áwardan.*

According to, prep. موافق *múáfaḳ.* بقدر *baḳadar.*

Account of (on), prep. براي *barái.* از راه *áz ráh.* On his account, براي او *barái ú.*

Accuse, v.a. شکایت کردن *shakáyat kardan.* تهمت نمودن *tahmaṭ namúdan.*

Acquit, v.a. بیگناه نمودن *begunáh namúdan.*

Across, (from point to point) از سر بسر *az sar ba sar.* (from this to that) ازاین تا آن *az ín tá án.*

Action, s. عمل *ámal.* کار *kár.*

Active, a. چست *chast.* کارساز *kársáz.*

Add, v.a. زیاده کردن *ziádah kardan.* افزودن *afzúdan.*

Admiration, s. عجب *'ájab.* تعجب *tájab.*

Admire, v.a. پسندیدن *pasandídan.* تعجب نمودن *tájab namúdan.*

Admit, v.a. در آوردن *dar áwardan.* دخل دادن *dakhl dádan.*

Adopt a son, v. بجاي فرزند قبول نمودن *ba jái farzand ḳabúl namúdan.*

Adopted son, s. پسر خوانده *pisar khwándah.*

Adore, v.a. پرستیدن *parastídan.* عبادت ساختن *ábádat sákhtan.*

Adorn, v. آراستن *árástan.* پیراستن *pírástan.*

Advance, v. پیش آمدن *pesh ámadan.* پیش رفتن *pesh raftan.*

Advantage, s. نفع *nafá.* فایده *fáídah.*

Adventure, s. واقعت *wáḳát.*

Adversity, s. محنت *miḥnat.* مشقت *mashḳat.*

Advice, s. پند *pand.* صلاح *ṣaláḥ.* نصیحت *naṣíḥat.* موعظت *múázat.* تدبیر *tadbír.*

Affair, s. کار *kár.* حال *ḥál.* (pl. احوال *aḥwál*). مقدمه *maḳadamah.*

Affection, s. محبت *maḥabat.* آرزو *árzú.* مودت *múadat.* مهرباني *mihrbání.*

Affectionate, a. محب *maḥab.* مهربان *mihrbán.* An affectionate friend, دوستِ مهربان *dost-i mihrbán.*

Afflict, v. آزردن *ázardan.*

Afflicted, (to be) v. غم خوردن *ghám khúrdan.* غم زده شدن *ghamzadahshudan.* محنت کشیدن *miḥnat kashídan.*

Affliction, s. غم *ghám.* محنت *miḥnat.* رنج *ranj.* آزردگي *ázardagí.*

Aforesaid, a. متقدم *mataḳadam.* مذکور *mazkúr.*

Afraid, a. ترسان *tarsán.* بد دل *bad dil.*

After, prep. and adv. پس *pas.* در پس *dar pas.* بعد از *bād az.* بعد *bād.* To come after, در پس آمدن *dar pas ámadan.*

Again, adv. دیگر بار *dígar bár.* باز *báz.*

Against, prep. بر *bar.* علي *ālay.* Against him, بر او *bar ú.*

Age, s. عمر *ámr.*

Agent, s. گماشته *gamáshtah.*

Agitated, a. مضطرب *mazṭarab.*

Agitation, s. اضطراب *iżṭarób.* حرکت *ḥarkat.*

Agony, s. رنج *ranj.* درد *dard.*

Agree, v. وفاق کردن *wafáḳ kardan.* راضي شدن *ráẓí shudan.* رضا کردن *raẓá kardan.* قبول کردن *ḳabúl kardan.* مطاوعت کردن *maṭáwāt kardan.*

Agreeable, a. پسند *pasand.* دلپذیر *dil paẕír.* مناسب *manásab.*

Ah! interj. آه *áh.*

Aid, s. مدد *mudad.* یاري *yárí.*

Aim, v. نشاندن *nashándan.* شست کردن *shast kardan.*

Air, s. هوا *hawá.*

Alarm, s. ترس *tars.* خوف *khawf.*

Alas! interj. آه *áh.* دریغ *daregh.*

Alive, a. زنده *zindah.*

All, a. جمله *jamlah.* جمیع *jamí.* همه *hamah.* تمام *tamám.* مجموع *mujmú.*

Alliance, s. عهد *'áhd.* اتفاق *itfáḳ.*

Alone, a. تنها *tanhá.* مفرد *mafrad.* خلوتنشین *khilwatnashín.*

Alongside, prep. در کنار *dar kanár.*

Also, conj. نیز *nez.* هم *ham.*

Although, conj. اگرچه *agarchih.* هرچندکه *harchandkih.*

Always, adv. همیشه *hameshah.* پیوسته *paywastah.* همواره *hamwárah.*

Ambassador, s. ایلچي *ilchí.* رسول *rasúl.* وکیل *wakíl.*

Ambition, s. منصب *manṣab.* حرص *ḥarṣ.*

Ambush, s. کمین *kamín.* کمینگاه *kamíngáh.*

Among, prep. درمیان *dar míyán.* اندر *andar.*

Ancestor, s. پیشینه *peshínah.* باب *báb.*

Ancient, a. قدیم *ḳadím.* پیر *pír.*

And, conj. و (or ـو *wa*).

Angel, s. پري *parí.* فرشته *farishtah.* Angel-faced, پري روي *parí-rúí.*

Anger, s. خشم *khashm.* حرق *ḥarḳ.* غضب *ghaẓb.*

Angry, a. رنجیده *ranjídah.* غضوب *ghaẓúb.* The face stained with anger, i.e. Angry, نگاه غضب آلود *nagáh-i ghaẓb álúd.*

Animal, s. جانور *jánwár.* حیوان *ḥaywán.* A quadruped, حیوانِ چهار پاي *ḥaywán-i chahár páí.*

Another, a. دیگر *dígar.* One another, یکدیگر *ek dígar.*

Answer, s. جواب *jawáb.* A respondent, جوابده *jawábdah.*

Answer, v. جواب دادن *jawáb dádan.* To answer a letter, v. جواب نامه کردن *jawáb námah kardan.*

Ant, s. مور *múr*. Ant-hill, s. آشیانِ مور *áshyán-i múr*.

Anvil, s. سندان *sandán*.

Anxiety, s. فکر *fikr*.

Anxious, a. دلبسته *dilbastah*. فکرمند *fikrmand*. پریشان *pareshán*. To be anxious, v. پریشان خاطر شدن *pareshán-khátar shudan*.

Any, a. کس *kas*. هر *har*. "Any" is usually formed by affixing the indefinite particle ي *i* to the word. Thus, from چیز *chíz*, "a thing," we have چیزي *chízi*, "any thing."

Apology, s. عذر *ʿuzr*. A poor apology, عذرِ لنگ *ʿuzr-i lang*.

Apparent, a. ظاهر *záhar*. پدید *padíd*. حاصل *hásal*.

Appear, v. (make one's appearance) ظاهر شدن *záhar shudan*. پدید آمدن *padíd ámadan*.

Appear, v. (seem) نمودن *namúdan*.

Appease, v. ملایمت کردن *maláyamat kardan*. خاطر کردن *khátar kardan*. خاطر آسودن *khátar ásúdan*.

Apple, s. سیب *sib*.

Appoint, v. (fix, determine) مقرر کردن *maḳarar kardan*.

Appoint, v. (to a situation) نصب دادن *naṣb dádan*.

Appointment, s. منصب *manṣab.* جاه *jáh.*

Approach, v. آمدن *ámadan.* نزدیک شدن *nazdík shudan.* نزدیک آمدن *nazdík ámadan.*

Approval, s. پسند *pasand.* رضا *raẓá.*

Approve, v. پسندیدن *pasandídan.* راضي شدن *ráẓí shudan.* پسند داشتن *pasand dáshtan.*

April, s. ارد بهشت *ard bahisht.*

Aqueduct, s. آبگذر *ábguẕar.* قنات *ḳanát.*

Arab, s. عرب *ārab.* Wild Arab of the desert, اعراب *ārab.*

Arabia, s. عربستان *ārabistán.* عرب *ārab.*

Arch, s. کمر *kamar.* گنبد *ganbad.* طاق *ṭáḳ.*

Archer, s. تیرانداز *tirándáz.* کمانکش *kamánkash.*

Ardour, s. سوز *soz.* غیرت *ghaiẓat.*

Arm, s. بال *bál.* بازو *bázú.*

Arms, s. ساز *sáz.* سلاح *saláḥ.* برگ *barg.* Armoury, خزانت السلاح *khazínat-il saláḥ.*

Army, s. لشکر *lashkar.* عسکر *āskar.* A victorious army, عسکرِ منصور *āskar-i manṣúr.* The army of the faithful, لشکر اسلام *lashkar islám.*

Army, (encamp an) v. لشکرگاه نمودن *lashkar gáh namúdan.*

Around, adv. گرداگرد *gardágard.*

Arrange, v. گستردن *gastardan.* ترتیب ساختن *tartíb sákhtan.* اقامت کردن *aḳámat kardan.*

Arrangement, s. ترتیب *tartíb.* نظم *naẓm.* نظام *naẓám.*

Arrest, v. گرفتن *gariftan.* گرفتار کردن *gariftár kardan.*

Arrested, (to be) v. گرفتار شدن *gariftár shudan.*

Arrival, s. وصول *waṣúl.* آمدن *ámadan.*

Arrive, v. رسیدن *rasídan.* آمدن *ámadan.* وصول کردن *waṣúl kardan.*

Arrow, s. تیر *tír.* سهم *sahm.* The arrow of destiny, *i.e.* death, سهم قضا *sahm-i ḳaẓá.*

Art, s. (science) علم *ílm.*

As, adv. and conj. چون *chún.* همچون *hamchún.* مانند *mánand.*

As far as, adv. تا *tá.*

Ashamed, a. خجل *khajal.* شرم‌ساز *sharmsáz.*

Ashamed, (to be) v. شرمنده شدن *sharmandah shudan.* شرم داشتن *sharm dáshtan.*

Ashes, s. خاک *khák.* خاکستر *khákastar.*

Ask, v. پرسیدن *parsídan.* طلب کردن *ṭalb kardan.*

Asleep, a. خفته *khaftah.*

Ass, s. خر *khar.* درازگوش *daráz-gosh.*

Assault, s. حمله *ḥamlah.* خروش *kharosh.* شدت *shadat.*

Assault, v. حمله کردن *ḥamlah kardan.* تاختن *takhtan.*

Assemble, v. (to come together) مجموع شدن *majmúá shudan.* جمع شدن *jamá shudan.*

Assemble, v. (bring together) تحصیل نمودن *taḥṣíl namúdan.* جمع کردن *jamá kardan.*

Assembly, s. مجلس *majlis.* جمع *jamá.* حلقه *ḥalḳah.*

Assist, v. معاونت دادن *maáwanat dádan.* یاري کردن *yárí kardan.* مدد دادن *madad dádan.*

Assistance, s. معاونت *maáwanat.* مدد *madad.*

Astonish, v.a. حیرت انگیختن *ḥayrat angekhtan.* اشفتن *ashaftan.*

Astonished, a. حیران *ḥayrán.* حیر *ḥayr.* متحیر *mataḥayar.*

Astonishment, s. حیرت *ḥayrat.* عجب *ájab.* تحیر *taḥayr.*

Attempt, s. قصد *ḳaṣad.* سعي *sáí.*

Attempt, v. قصد ساختن *ḳaṣad sákhtan.* آزمودن *ázmúdan.* جهد کردن *jahad kardan.*

Attend, v. (serve) خدمت دادن *khidmat dádan.*

Attend, v. (be attentive) مقید بودن *maḳayd búdan.* خبر داشتن *khabar dáshtan.*

Attendant, s. خادم *khádam.* خدمتگار *khidmatgár.*

Attentive, a. مقید *maḳayd.* متفکر *matafikr.* خبردار *khabar dár.*

August, s. (the month) شهریور *shahríwar.*

Authority, s. قدرت *ḳadrat.* مکانت *makánat.* اقتدار *iḳtadár.* By my authority, بحکمِ من *baḥukm-i man.* By their authority, بقدرتِ شان *baḳadrat-i shán.*

Autumn, s. خریف *kharíf.*

Avarice, s. حرص *ḥarṣ.* طمع *ṭamá.* بخل *bakhl.*

Avaricious, a. حریص *ḥareṣ.* خشک *khashk.* باخل *bákhal.* اروز *arúz.* بخیل *bakhíl.*

Avoid, v. اجتناب کردن *ijtanáb kardan.*

Awake, a. بیدار *bedár.* متنبه *mutanabah.*

Awake, v. متنبه شدن *mutanabáh shudan.* بیدار بودن *bedár búdan.*

Awaken, v. (cause to awake) بیدار کردن *bedár kardan.* انگیختن *angekhtan.*

Awful, a. ترسناک *tarsnák.* مهیب *mahayb.*

Awkward, a. نالطیف *ná laṭíf.* نامناسب *ná manásab.*

Axe, s. کشتره *kashtarah.* کنده *ḳanándah.* Pickaxe, کلند *kaland.*

B.

Back, s. پشت *pasht.*

Back, adv. باز *báz.* Come back, v. باز آمدن *báz ámadan.* Bring back, v. باز آوردن *báz áwardan.*

Bad, a. بد *bad.* شر *shar.*

Badness, s. شر *shar.* Goodness and badness, خیر و شر *khayr o shar.*

Bag, s. جوال *jawál.* دان *dán.* کیسه *kísah.*

Baggage, s. اسباب *asbáb.* شراشر *sharáshar.* Encumbered with baggage, گرانبار *garánbár.*

Bake, v. بریان کردن *baryán kardan.*

Ball, s. گولي *goli.* گوله *golah.*

Bamboo, s. بانس *báns.*

Band, (bandage) s. بند *band.* Bandage for a wound, s. بندِ زخم *band-i zakkm.* یاره بند *yárah band.*

Banish, v. بدر کردن *badar kardan.* طرد ساختن *ṭarad sákhtan.* راندن *rándan.*

Banished, a. رانده *rándah.*

Bank, (of a river, &c.) s. کنار *kanár.* حد *ḥad.* A dam, s. آب بند *áb band.*

Banker, s. صراف *ṣaráf.*

Bar, s. زلاج *zaláj*. زيرفين *zirfín*.

Barber, s. حاجم *ḥájam*. سرتراش *sar tarásh*.

Bare, a. مجرد *majrad*. برهنه *barhnah*.

Barefaced, (shameless) a. بي شرم *be sharm*.

شوخ چشم *shokh chashm*.

Barefoot, a. بپاي برهنه *ba pái barhnah*.

Bark, (of a tree) s. پوست *post*.

Barley, s. جو *jo*.

Barren, a. (land) ممحل *mamḥal*. بي حاصل *be ḥáṣil*.

(woman) عقيم *ăḳím*.

Base, a. ناكس *nákas*. خور *khúr*.

Bason, s. آبدان *ábdán*. طشت *ṭasht*. A golden

bason, طشت زر *ṭasht-i zar*.

Bath, s. حمام *ḥamám*.

Bathe, v. غسل كردن *ghasal kardan*.

Battle, s. جنگ *jang*.

Be, v. بودن *búdan*. شدن *shudan*.

Be, (let it be) باد *bád*. Let it be as it may,

هرچه بادا باد *har chih bádá bád*.

Beak, s. تك *tak*. نوك *nok*.

Beam, s. (of wood) چوب *chob*. تير *tir*.

Bear, s. خرص *kharṣ*. دب *dab*.

Bear, v. (a child) زادن *zádan*. زاشتن *záshtan*.

Beard, s. ريش *resh*.

Beat, v. زدن *zadan.* کوفتن *kúftan.*

Beautiful, a. خوبروي *khúb-rúí.* خوش *khúsh.* شوخ *shokh.* لطيف *laṭíf.* جميل *jamíl.*

Beauty, s. جمال *jamál.* لطافت *laṭáfat.* نظرت *naẓrat.* حسن *ḥasn.* Incomparable beauty, حسنِ بي نظير *ḥasn-i be naẓír.*

Because, conj. چون *chún.* براي آن *barái án.* از آن که *az án kih.* بواسطه *ba wásṭah.*

Become, v. گشتن *gashtan.* گرديدن *gardídan.* شدن *shudan.* بودن *búdan.* به آمدن *bah ámadan.* To become useful, بكار آمدن *bakár ámadan.*

Bed, s. پلنگ *palang.* بستر *bastar.* تخت *takht.* گستر *gastar.*

Bee, s. زنبور *zanbúr.*

Befit, v. (to be suitable) شايستن *sháyastan.* It does not befit you, *i.e.* it is not proper, شمارا نشايد *shamárá na sháyad.*

Before, adv. and prep. پيش *pesh.* پيش از *pesh az.* Before this, پيش از اين *pesh az ín.*

Beggar, s. فقير *faḳír.* بيكار *be kár.*

Begin, v.n. شروع كردن *sharū kardan.* آغاز كردن *ágház kardan.*

Behead, v.n. گردن زدن *gardan zadan.*

Behind, prep. پس *pas*. واپس *wápas*. بعد *bād*. Behind and before, پس پیش *pas pesh*.

Behind, (to go) v.a. واپس رفتن *wápas raftan*. To go behind the curtain, پس پردہ رفتن *pas pardah raftan*.

Believe, v.a. (to trust) ایمان داشتن *aymán dáshtan*.

Bell, s. ناقوس *náḳús*. (pl. نواقیس *nawáḳís*).

Belly, s. شکم *shakm*. Pain in the belly, شکم درد *shakm dard*.

Beloved, a. معشوق *māshúḳ*. محبوب *maḥbúb*. (fem. محبوبہ *maḥbúbah*.

Below, prep. زیر *zír*. فرود *farod*. Below and above, زیر و بالا *zír o bálá*. From below, از فرود *az farod*.

Below, adv. فرو *faro*. To speak below, فرو گفتن *faro guftan*.

Belt, s. میا نبند *miyán band*. بند *band*. کمر *kamar*.

Bend, v.a. (twist) تافتن *táftan*. پیچیدن *pechídan*. شکفتن *shakaftan*.

Benevolent, a. خیر خواہ *khayr kh'áh*. خیر اندیش *khayr andesh*. مہربان *mihrbán*. کرامت *karámat*. کریم *karím*.

Berry, s. دانہ *dánah*.

Besides, prep. جز *jaz*. جز از *jaz az*. Besides that, جز از آن *jaz az án*.

Betray, v. در دست دادن *dar dast dádan.* غدر کردن *ghadar kardan.*

Between, prep. درمیان *dar mián.* Between them, درمیانِ ایشان *dar mián-i ayshán.*

Beyond, prep. از بیرون *az birún.*

Bind, v. بستن *bastan.* بند کردن *band kardan.*

Bird, s. طیر *ṭir.* مرغ *margh.* Birds, s. pl. طیور *ṭiwar.*

Birth, s. مولود *mawlúd.* ولاد *walád.*

Bite, v.a. گزیدن *gazidan.* با دندان گرفتن *bá dandán gariftan.* خائیدن *khá'yidan.*

Bitter, (acid) a. تیز *tez.* تلخ *talkh.* Bitter water, تلخاب *talkháb.*

Bitterly, adv. بدلازار *ba dil ázár.* تلخ *talkh.*

Black, a. سیاه *siyáh.* اسود *asúd.* سیه *sih.*

Blacksmith, s. نهام *nahám.* نعل‌بند *nálband.* آهنگر *áhangar.*

Blame, s. ملامت *malámat.*

Bless, v.a. مبارکی دادن *mabárakí dádan.*

Blessed, a. مبارک *mabárak.*

Blessing, s. برکت *barkat.* مبارکی *mabárakí.*

Blind, a. نا بینا *ná biná.* کور *kúr.*

Blood, s. خون *khún.* خوناب *khúnáb.*

Blood, (to shed) v.n. خون ریختن *khún rekhtan.*

Bloodthirsty, a. خونخوار *khúnkh'ár.*

Blow, s. ضرب *zarb.*

Blow, (as the wind) v.n. وزیدن *wazídan.* دمیدن *damídan.*

Blue, a. نیل *nil.*

Boar, s. خنزیر *khanzír.*

Boast, v. مباهرت نمودن *mabáharat namúdan.*

Boaster, s. خود فروش *khúd farosh.*

Boat, s. سفینه *safínah.* کشتي *kishṭí.*

Boatman, s. ملاح سفینه *maláḥ-i safínah.* ملاح *maláḥ.*

Body, s. بدن *badn.* تن *tan.*

Body, (dead body) s. لاش *lásh.*

Bone, s. استخوان *astakh'án.*

Book, s. کتاب *kitáb.* دفتر *daftar.* The book of God, الکتاب الله *al kitáb illah.*

Book, (day) s. روزنامه *roz námah.*

Borrow, v. استعارت کردن *astāṛat kardan.*

Both, pron. هردو *har do.* Both hands, هردودست *har do dast.*

Bottom, s. اصل *aṣl.* غور *ghúr.* بون *bún.*

Bound, to be (in chains) v. بسته زنجیر شدن *bastah zanjír shudan.*

Bound, (to leap) v. جستن *jastan.*

Bounds, (beyond) adv. از حد بیرون *az ḥad birún.*

Bounds, (to go beyond) v.n. از حد گذاشتن *az ḥad gazáshtan.*

Boundary, s. حد *ḥad.* نشانگاه *nashángáh.* نصب *naṣb.*

Boundaries, (to fix the) v. حدود نشاندن *ḥadúd nashándan.*

Boundless, a. بیپایان *be páyán.*

Bow, s. (in archery) کمان *kamán.*

Bow, s. (rainbow) کمانِ آسمان *kamán-i ásmán.*

Bow, v. (salute) سر نهادن *sar nahádan.* سلام دادن *salám dádan.* زمین بوس شدن *zamín bos shudan.*

Bowl, s. جام *jám.*

Box, s. صندوق *ṣandúḳ.* دان *dán.* Tinder box, آتش دان *átash dán.*

Boy, s. پسر *pisar.* کودک *kodak.*

Bracelet, s. دستینه *dastínah.*

Brain, s. دماغ *damágh.*

Branch, s. نهال *nahál.* شخ *shakh.* شاخ *shákh.* From branch to branch, شاخ بشاخ *shákh ba shákh.*

Brass, s. روي *rúi.*

Brave, a. دلیر *daḷír.* تیزدل *tez dil.* پهلو *pahlú.* بهادر *bahádar.*

Brave man, s. (lion of a man) شیرِ مرد *shír-i mard.* شیرِ دل *shír-i dil.*

Bread, s. نان *nán.*

Break, v. شکستن *shakastan.* اشکندن *ashkandan.*

Break faith, v. شرط شکستن *sharṭ shakastan.*

Breakfast, s. خورشِ صبح *khúrash-i ṣabaḥ.*

Breast, s. سینه *sínah.* پستان *pastán.*

Breath, s. دم *dam.* نفس *nafs.* The last breath, آخر نفس *ákhar nafs.*

Breathe, v. نفس کشیدن *nafs kashídan.* دم زدن *dam zadan.*

Bribe, s. رشوت *rishwat.*

Brick, (unburnt) s. خشت *khasht.* (burnt) s. خشتِ پخته *khasht-i pakhtah.*

Bridge, s. بلِ *baḷ.* پول *púl.* To build a bridge, پل بنا کردن *bal baná kardan.*

Bright, a. روشن *roshan.* تابناک *tábnák.* آبدار *ábdár.* A bright sword, شمشیر تابناک *shamshír-i tábnák.*

Brilliancy, s. فروز *faroz.* روشنا *roshná.*

Bring, v. آوردن *áwardan.* بردن *bardan.* رسانیدن *rasánídan.*

Bring forth, v. زادن *zádan.*

Brittle, a. منکسر *mankasar.*

Broad, a. عريض *ãreẓ.* فراخ *farákh.*

Brother, s. برادر *barádar.* Oh, dear brother! *lit.* "Oh, brother of my soul!" اي برادرِ جاني *ay barádar-i jání.*

Bud, s. (of the rose) غنچه *ghanchah.*

Buffalo, s. جاموس *jámús.*

Build, v. بنا كردن *baná kardan.*

Bull, s. گاو *gáo.*

Bullet, s. گوله *golah.* گولي *goli.*

Bundle, s. دسته *dastah.* بسته *bastah.*

Burden, s. بار *bár.* حمل *ḥaml.* A camel's burden, شتر بار *shatar bár.*

Burn, v. (set on fire) تافتن *táftan.* افروختن *afrokhtan.*

Burn, v. (be on fire) سوختن *sokhtan.*

Burst, v.n. شكافته شدن *shakáftah shudan.*

Bury, v.a. زير خاك نهادن *zir khák nahádan.*

Busy, a. مشغول *mashghúl.* كارمند *kármand.* مشغل *mashghal.*

But, conj. ليكن *likan.* امّا *amá.*

Butcher, s. قصاب *ḳaṣáb.*

Butter, s. روغن *roghan.*

Buy, v.a. خريدن *kharidan.*

By, prep. با *bá.* از *az.* By me, از من *az man.* By your authority, بحكم شما *ba ḥukm-i shamá.*

C.

Cake, s. ریز *rez*. شیرین *shírín*.

Calendar, s. تاریخ *tárikh*.

Call (aloud) v. آواز دادن *áwáz dádan*. To name, نام دادن *nám dádan*. اسم نمودن *ism namúdan*.

Calm, a. ملایم, *maláyim*. آسوده *ásúdah*.

Calumniate, v. افترا کردن *iftará kardan*.

Calumny, s. افترا *iftará*.

Camel, s. شتر *shatar*. اشتر *ashtar*.

Camel driver, or owner, s. اشتر بان *ashtar bán*.

Camp, s. لشکرگاه *lashkar gáh*.

Camphor, s. کافور *káfúr*.

Canal, s. آبراه *ábráh*. ناوه *náwah*.

Candid, a. صافي دل *ṣáfí dil*. مخلص *makhlaṣ*.

Candle, s. شمع *shamá*. (pl. شموع *shamú*.) چراغ *charágh*.

Candle, (to light a) چراغ افروختن *charágh afrokhtan*.

Candle, (to put out a) v. شمع نشاندن *shamá nashándan*. چراغ کشتن *charágh kashtan*.

Candlestick, s. شمع دان *shamá dán*.

Cannon, a. طوپ *top*.

Cannon ball, s. گولي *golí*. گوله *golah*.

Cannoneer, s. طوپچه *topchah.*

Cannon, (salute of) سلامي *salámí.*

Canopy, s. چتر *chatar.* فازت *fázat.*

Cap, s. سرپوش *sarposh.* کلاه *kaláh.* توپچي *topchí.*

Capable, a. قادر *ḳádar.* قابل *ḳábal.*

Capital, (chief city) s. شهرستان *shahristán.* (stock in trade) s. سرمایه *sarmáyah.*

Caravan, s. قافلت *ḳáfilat.* راحلت *ráḥalat.* قاروان *ḳárawán.* Leader of a caravan, قاروان باشا *ḳárawán báshá.* باشا Anglicè "bashaw" is a corruption of پادشاه *pádsháh,* "king."

Care, (sorrow) s. غم *gham.* الم *alm.* (attention) فکر *fikr.* حفاظت *ḥafáẓat.* همت *himat.* To drive care away, v. دفعِ غم کردن *dafā-i gham kardan.*

Careful, a. احتراز *aḥtaráz.* آخربین *ákharbín.* هشیار *hashyár.*

Careful, (to be) v. اندیشه ساختن *andeshah sákhtan.*

Careless, a. غافل *ghápal.* بي فکر *be fikr.*

Caress, v. ناز کردن *náz kardan.*

Carpenter, s. درودگر *darúdgar.* نجار *najár.*

Carpet, s. بساط *basáṭ.* شطرنجي *shaṭranji.*

Carriage, s. عرّبه *ārbah.* عجلت *ājlat.*

Carry, v. بردن *bardan.* برگرفتن *bar gariftan.*

Carve, v. (engrave) کندن *kandan.* رنجیدن *ranjidan.*

Case, s. (for holding anything) صندوق *ṣandúḳ.* دان *dán.* Pen case, قلم دان *ḳalam dán.*

Castle, s. قلعه *ḳilāh.* A strong castle, قلعه دشوارگیر *ḳilāh dashwár gír.*

Casual, a. آمدانه *ámadánah.* اتفاقي *itfáḳi.*

Cat, s. (masc.) هر *hir.* (fem.) هرت *hirat.*

Catalogue, s. دفتر *daftar.*

Catch, v. بدست آوردن *ba dast áwardán.* گرفتن *gariftan.*

Cattle, s. حیوان *ḥaywan.* (pl. حیوانات *ḥaywánát.*)

Cavalry, s. سپاه سواران *sipáh sawárán.* سوار *sawár.* Cavalry and infantry, سوار و پیاده *sawár o piyádah.*

Cavern, s. غار *ghár.* شقب *shaḳb.* شکفت *shakaft.* کارگیر *kárgír.*

Cause, s. سبب *sabab.* واسطه *wásṭah.* موجب *mújab.*

Causeless, a. بي اصل *be aṣl.* بلا موجب *balá mújab.* بلا سبب *balá sabab.*

Caution, s. احتیاط *aḥtiyáṭ.* بصیرت *baṣírat.* نگاه *nagáh.* احتراز *aḥtiráz.*

Cease, v. دست برداشتن *dast bardáshtan.* To cease from work, دست از کام برداشتن *dast az kám bardáshtan.*

Cedar, s. سرو آزاد *saro ázád.*

Celebrated, a. مشهور *mashhúr.*

Centre, s. میان *miyán.* مدار *madár.*

Ceremony, s. تکلف *takalaf.*

Certain, a. مقرر *maḳarar.* مسلم *maslam.*

Certainly, adv. في الحقيقت *fi 'l ḥaḳiḳat.* بي گمان *be gamán.*

Chaff, s. آهنج *áhanj.* Full of chaff, پر آهنج *pur áhanj.*

Chain, s. زنجير *zanjír.* پيوند *paywand.*

Chair, s. تخت *takht.* چوكي *choki.*

Chamber, s. خانه *khánah.* بيت *bayt.*

Chance, s. بخت *bakht.* قضا *ḳazá.* اتفاق *itfáḳ.*

Chance, (by) adv. اتفاقاً *itfáḳan.* قضاراً *ḳazáran.*

Change, v. (alter) تبديل كردن *tabdíl kardan.* گردانيدن *gardânidan.*

Changed, a. مبدل *mabdal.*

Channel, s. (watercourse) آبكند *ábkand.*

Chapter, s. باب *báb.* (pl. ابواب *abwáb*). فصل *faṣl.*

Character, s. ناموري *námwari.* نام *nám.* To give a good character, نام نيك دادن *nám-i nik dádan.* To give a bad character, بد نام زدن *bad nám zadan.*

Charitable, a. خیرخواه *khayr kh'áh.* صدقت بخش *ṣadaḳat bakhsh.*

Charity, s. صدقت *ṣadaḳat.*

Charm, s. (enchantment) افسون *afsún.* سحر *saḥar.*

Charter, s. نامه *námah.*

Chase, s. صید *ṣayd.* شکار *shakár.* To chase, v. شکار کردن *shakár kardan.*

Chaste, a. خالص *khálíṣ.* پارسا *pársá.*

Cheap, a. ارزان *arzán.* فراخ *farákh.*

Cheat, v. فریب ساختن *fareb sákhtan.* حیله کردن *ḥílah kardan.* فریفتن *fareftan.*

Cheek, s. رخسار *rakhsár.* عذار *ăẕár.* عارض *ăraẓ.* A rosy cheek, گل عذار *gul ăẕár.* A ruby cheek, لعل رخسار *lăl rakhsár.*

Cheerful, a. شوخ *shokh.* شاد *shád.* خوش *khúsh.* دلخوش *dil khúsh.*

Cheerfully, adv. ارادتانه *arádatánah.*

Cheering, a. (making cheerful) دلفروز *dil faroz.*

Cherry, s. شاه دانه *sháh dánah.*

Chief, s. سردار *sardár.* پیشوا *peshwá.* امیر *amír.*

Child, s. بچه *bachah.* پسر *pisar.* ولید *walíd.* کودک *kodak.* ولد *wald.* (pl. اولاد *awlád.*)

Chin, s. زنخ *zanakh.*

China, s. چین *chín.*

Choice, s. اختيار *ikhtiyár.* اختصاص *ikhtiṣás.*

Choose, v. گزيدن *gazidan.* چيدن *chidan.* پسنديدن *pasandidan.*

Circle, s. گرد *gard.* چنبر *chanbar.* طوق *ṭok.* حوال *ḥawál.* An inspector or sergeant, "having a circle" of the country or regiment under him, حوالدار *ḥawáldár.*

Circumstances, s. حال *ḥál.* Under these circumstances, در اين حال *dar in ḥál.*

City, s. شهر *shahr.* آباد *ábád.* The city of God, الله آباد *Allah ábád.*

Civil, a ذو ادب *zú adab.* لطيف *laṭíf.*

Civility, s. ادب *adab.*

Claim, v. طلب نمودن *ṭalb namúdan.*

Clasp (the hands) v. دست بدست زدن *dast ba dast zadan.*

Claw, s. پنجه *panjah.* چنگل *changal.*

Clay, s. گل *gil.*

Clean, a. پاک *pák.* صافي *ṣáfi.* اريض *areẓ.*

Clear, a. کشاده *kashádah.* صفا *ṣafá.* منور *manwar.* روشن *roshan.* A clear draught, نوشِ صفا *nosh-i ṣafá.*

Clerk, s. کاتب *kátab.* پيشکار *peshkár.* (keeper of records and accounts) سرشته دار *sarishtah dár.*

Clever, a. آزموده *ázmúdah.* دانشور *dánishwar.* کارساز *kársáz.* زیرک *zírak.*

Climb, v. (to ascend) صعود کردن *sáúd kardan.* To climb a wall, دیوار صعود کردن *díwár ṣáúd kardan.*

Cling, v. پیوسته شدن *paywastah shudan.*

Clock, s. ساعت *sáát.* What o'clock is it? چه ساعت است *chih sáát ast?*

Cloth, s. جامه *jámah.* بانات *bánát.*

Clothe, v. پوشیدن *poshídan.*

Cloud, s. ابر *abr.* سحابت *saḥábat.* (pl. سحاب *saḥáb.*)

Club, s. چوب *chob.*

Club-bearer, s. (mace-bearer) چوبدار *chobdár.*

Coal, s. انکشت *ankasht.*

Coarse, a. درشت *darasht.*

Coffee, s. قهوه *ḳahúh.* Coffee-pot, قهوه دان *ḳahúh dán.*

Cohabit, v. همخوابه داشتن *hamkh'ábah dáshtan.*

Cold, a. سرم *sarm.* سرد *sard.* Cold water, آبِ سرد *áb-i sard.*

Collar, s. (ornament for the neck) گردن بند *gardan band.* طوق *ṭoḳ.*

Collect, v. جمع کردن *jamá kardan.* بهم آوردن *baham áwardan.* اندوختن *andokhtan.* فراهم آوردن *faráham áwardan.*

Collector, s. عمیل *ámil.* تحصیلدار *taḥṣíldár.*

College, s. مدرسه *madrasah.*

Colour, s. رنگ *rang.* جرم *jarm.* گون *gún.*

Column, s. ستون *satún.* (pl. اساتین *asátín*). The base of a column, پایهٔ ستون *páyah-i satún.*

Comb, s. شانه *shánah.* To comb, v. شانه زدن *shánah zadan.* Currycomb, شانهٔ اسب *shánah-i asb.*

Come, v. آمدن *ámadan.* رسیدن *rasídan.* To come into the mind, در خاطر آمدن *dar khátar ámadan.* Coming and going, آمد رفت *ámad raft.* آمد شد *ámad shud.*

Comfort, v. دلشاد کردن *dilshád kardan.* دلتسلي دادن *dil tasalí dádan.*

Comfortable, a. دلخوش *dil khúsh.* خوش *khúsh.* رغید *raghíd.* رفاغت *rafághat.*

Command, s. فرمان *farmán.* حکم *ḥukm.* قضا *ḳaẓá.* (order in writing) پروانه *parwánah.*

Command, v. حکم نمودن *ḥukm namúdan.* فرمان دادن *farmán dádan.* فرمودن *farmúdan.*

Commencement, s. آغاز *ágház.* شروع *sharúʿ.*

Commit, v. (to the charge of one) سپارش کردن *sapárash kardan.* گماشتن *yamáshtan.*

Commit, v. (an action) ساختن *sákhtah.* کار کردن *kár kardan.*

Common, a. مشرک *mashrak.* جدا *jadá.*

Companion, s. رفیق *rafíḳ.* یار *yár.* حریف *ḥarif.* همراه *hamráh.* همدم *hamdam.*

Compare, v. تشبیه کردن *tashbíh kardan.* رو برو آوردن *rú barú áwardan.*

Compassion, s. شفقت *shafḳat.* رحم *raḥm.* مرحمت *marḥamat.*

Compassionate, a. مهربان *mihrbán.* رحیم *raḥím.*

Compel, v. بزور آوردن *bazúr áwardan.* اضطرار کردن *iẓṭarár kardan.* اقتضا کردن *iḳtaẓá kardan.*

Compensation, s. مقابله *maḳábalah.* سزا *sazá.* پاداش *pádásh.*

Complain, v. فریاد کردن *faryád kardan.* شکایت نمودن *shakáyat namúdan.*

Complaint, s. نالش *nálish.* شکایت *shakáyat.* فریاد *faryád.*

Complete, a. کامل *kámal.* پرداخته *pardákhtah.* سپری *saparí.*

Compliment, s. خوش آمدی *khúsh ámadí.* سلام *salám.*

Compliment, v. (to send compliments) سلام گفتن *salám guftan.*

Compose, v. ساختن *sákhtan.* To compose verses, نظم ساختن *nazm sákhtan.*

Composure, s. ملایمت *maláyamat.* رفاهت *rafáhat.*

Compromise, s. (a deed or declaration of compromise) راضي نامه *rází námdh.*

Conceal, v. نهان ساختن *nahán sákhtan.* پرده کردن *pardah kardan.* پوشیدن *poshidan.* متواري کردن *matwárí kardan.*

Conceit, s. خود بيني *khúd bínı.* خود پرستي *khúd parastı.*

Conceited, a. خود بين *khúd bín.* خود پرست *khúd parast.* خود پسند *khúd pasand.*

Concerning, prep. براي *barái.*

Concise, a. قصير *kaṣír.*

Conclusion, s. عاقبت *ākabat.* سرانجام *sar anjám.* کمال *kamál.*

Condemn, v. حکم نمودن *ḥukm namúdan.*

Condescend, v. تواضع نمودن *tawázā namúdan.*

Condition, s. (agreement) شرط *sharṭ.* عهد *āhd.* (state) حال *ḥál.* منزلت *manzalat.* کيفيت *kayfiyat.*

Conduct, v. راه نمودن *ráh namúdan.* دلالت کردن *dalálat kardan.*

Confederate, s. متفق *matafiḳ.* حليف *ḥalíf.*

Confess, v. اقرار كردن *iḳrár kardan.*

Confident, a. متوكل *matawakal.*

Confine, v. قيد كردن *ḳayd kardan.* درزندان نهادن *dar zandán nahádan.*

Confirm, v. مقرر كردن *maḳarar kardan.* قرارساختن *ḳarár sákhtan.*

Confounded, a. برهم زده *barham zadah,* سرگردان *sar gardán.* خجل *khajal.*

Confuse, v. برهم زدن *barham zadan.* خجلت زده كردن *khajlat zadah kardan.*

Confusion, s. سرگرداني *sar gardání.* خجلت *khajlat.*

Congratulate, s. مباركي نمودن *mabárakí namúdan.*

Connive, v. متفق شدن *matfaḳ shudan.* شريك شدن *shariḳ shudan.* رفيق بودن *rafiḳ búdan.*

Conquer, v. مغلوب كردن *maghlúb kardan.* غالب شدن *ghálab shudan.*

Conqueror. s. غالب *ghálab.* Conqueror of the world, جهان گير *jahán gír.*

Conscious, a. خبر دار *khabar dár.*

Consent, s. مطاوعت *maṭáwāt.* موافقت *mawáfaḳat.* اتفاق *itfák.* وفاق *wafáḳ.*

Consenting, a. موافق *mawáfaḳ.* رضا كرده *raẓá kardah.* مطاوعت *maṭáwāt.*

Consequence, s. (result) نتیجه *natijah.* It is of no consequence, نا چیز است *ná chiz ast.*

Consideration, s. (reflection) اندیشه *andeshah.* ملاحظه *maláḥaẓah.*

Console, v. (give consolation) تسلي کردن *tasli kardan.*

Conspiracy, s. معاهده *māhadah.*

Consult, v. مشاورت کردن *mashawarat kardan.*

Consume, v. پرداختن *pardákhtan.*

Contempt, s. اهانت *ahánat.* Contempt of court, s. گستاخي *gastákhi.*

Contented, a. خود دار *khúd dár.* دلخوش *dil khúsh.* خاطر جمع *kháṭar jamā.*

Contention, s. ستیز *satez.* جدل *jadl.*

Continual, a. ملازم *malázam.*

Continually, adv. همواره *hamwárah.* پیوسته *paywastah.* همان *hamán.*

Continue, v. ملازمت کردن *malázamat kardan.*

Contracted, a. فراهم کشیده *faráham kashidah.* منضم *manaẓam.*

Contradict, v. خلاف کردن *khaláf kardan.* مناقضت نمودن *manáḳaẓat namúdan.*

Contrary, a. خلاف *khaláf.* A contrary wind, باد خلاف *bád-i khaláf.*

Contrary (on the), adv. بر خلاف *bar khaláf.*

Convenient, a. واجب *wájib.* مناسب *manásib.*

Conversation, s. گفت و گوي *guft ó gúi.* كلام *kalám.* Pleasant conversation, كلامِ دلپذير *kalam-i dilpazir*, or شيرين زباني *shírín zabání.*

Convict, v. محكوم كردن *maḥkúm kardan.*

Convince, v. شك زدن *shak zadan.*

Convoy, s. (guard) راهوان *ráhwán.*

Convulsion, s. تشنج *tashanj.*

Cook, v. پختن *pakhtan.* پزيدن *pazídan.*

Cool, a. سرد *sard.* سرما *sarmá.*

Cooled, a. مبرد *mabrad.* سرما شده *sarmá shudah.*

Copper, s. مس *mas.* صاد *ṣád.*

Copy, s. صورت *ṣúrat.* نقل *naḳl.*

Copy, v. صورت كردن *ṣúrat kardan.* نقل كردن *naḳl kardan.*

Cordial, a. (hearty) با دل و جان *bá dil o ján.* مخلص *makhliṣ.*

Corn, s. غلت *ghallat.* A grain of corn, دانه *dánah.*

Corner, s. گوشه *goshah.*

Corpse, s. لاش *lásh.*

Correct, v. اصلاح كردن *aṣláḥ kardan.* بر آوردن *bar áwardan.*

Correct, a. واجب *wájib.* صالح *ṣálaḥ.*

Corrupt, v. (debase) خراب ساختن *khará̄b sákhtan.* (to bribe) رشوت کردن *rishwat kardan.*

Cost, s. (expense) خرج *kharj.* At my cost, بخرجِ من *ba kharj-i man.*

Cotton, s. پنبه *pambah.*

Cover, s. پوش *posh.*

Cover, v. پوشیدن *poshidan.*

Covet, v. حرص کردن *ḥarṣ kardan.* طمع نمودن *ṭamā namúdan.* بخیل شدن *bakhíl shudan.*

Council, s. دیوان *díwán.* مجلس *majlis.*

Counsel, s. تدبیر *tadbír.* نصیحت *naṣíḥat.* مشورت *mashwarat.*

Counsellor, s. وزیر *wazír.*

Count, v. شمردن *shamardan.* شمار کردن *shamár kardan.*

Countenance, s. رو *rú.* چهره *chahrah.*

Counterfeit, a. (coin) ناروان *ná rawán.* ساخته *sákhtah.*

Country, s. زمین *zamín.* ولایت *waláyat.* مولک *múlk.* وطن *waṭan.* Love of one's country, حبِ الوطن *ḥab-il waṭan.*

Courage, s. غیرت *ghayrat.* دلیری *dalíri.*

Courier, s. رسول *rasúl.* برید *barid.*

Court, s. (of justice) کچهري *kachhari.* The police court, کچهري فوجداري *kachhari fowjdári.*

Courtesy, s. التفات *iltafát.* آزرم *ázram.* ادب *adab.* انسانیت *insániyat.*

Courtyard, s. عرصه *ārṣah.*

Cow, s. گاو *gáo.*

Cowardly, a. نامرد *ná mard.* بيدل *be dil.* اشتر دل *ashtar dil. (lit.* camel-hearted.)

Crack, s. چاک *chák.* شکاف *shakáf.*

Crane, s. (bird) کلنک *kalank.*

Create, v. آفریدن *áfridan.*

Creator, s. آفرین *áfrin.* Creator of the world, جهان آفرین *jahán áfrin.*

Creature, s. (living) مخلوقت *makhlúkat.* (pl. مخلوقات *makhlúkát.*) حیوان *haywán.* آفریده *áfridah.*

Creep, v. خزیدن *khazidan.*

Crime, s. گناه *ganáh.* خطا *khatá.*

Crippled, a. لنگ *lang.* اعرج *āraj.* افگار *afgár.*

Crocodile, s. نهنگ *nahang.*

Crooked, a. نا راست *ná rást.* پیچ *pech.*

Crop, s. خرمن *kharman.*

Cross, v. عبور کردن *ábúr kardan.* گذاردن *gazárdan.* To cross a river, عبورِ دریا ساختن *ábúr-i daryá sákhtan.*

Crow, s. زاغ *zágh.*

Crown, s. تاج *táj.* Golden crown, تاج زرین *zarín táj.*

Cruel, a. بیرحم *be raḥm.* بیمروت *be marwat.* دلازار *dilázár.* ظالم *ẓálm.* خونخور *khúnkhúr.*

Crush, v. کوفتن *kúftan.*

Cry, v. (aloud) فریاد بر آوردن *faryád bar áwardan.* آواز دادن *áwáz dádan.* To cry aloud and beat the breast, فریاد دادن و سینه زدن *faryád dádan o sínah zadan.*

Crystal, s. بلور *balwar.*

Cultivate, v. زراعت کردن *zaráát kardan.*

Cup, s. جام *jám.* پیاله *piálah.* The silver cup, سیم جام *sím jám.*

Cupbearer, s. شرابدار *skarábdár.*

Cure, v. علاج کردن *álaj kardan.* چاره دادن *chárah dádan.*

Curiosity, s. تجسس *tajasas.*

Curl, s. زلف *zalf.*

Curse, v. نفریدن *nafridan.*

Curtain, s. پردہ *pardah.* چتر *chatar.* چادر *chádar.* (A woman) sitting behind the curtain, *i.e.* modest, پردہ نشین *pardah nashin.*

Cushion, s. تکیہ *takyah.* بالش *bálish.*

Custom, s. آیین *áyin.* عادت *ádat.* طریق *ṭarik.*

Cut, v. بریدن *baridan.* فصل کردن *faṣl kardan.*

Cypress, s. سرو *sáro.* The shady cypress, سروِ سایہ دار *saro-i sáyah dár.* The sweetly waving cypress, سروِ خوش رفتار *saro-i khúsh raftár.*

D.

Dagger, s. خنجر *khanjar.*

Daily, adv. روز بروز *roz ba roz.* هر روز *har roz.*

Damage, s. نقصان *naḳṣán.* ضرر *ẕarar.* زیان *zián.*

Damp, a. نمدار *nimdár.* طري *ṭari.*

Dance, v. رقص کردن *raḳṣ kardan.*

Danger, s. مخاطرت *makháṭarat,* خطر *khaṭr.* بیم *bim.* Danger of destruction, بیمِ حلاک *bim-i ḥaláh.*

Dark, a. تیرہ *terah.* خیرہ *khirah.* تاریک *tárik.* ظلم *ẓalm.*

Darkness, s. تیرگي *teragi.* تاري *tári.* ظلمت *ẓalmat.*

Date (time), s. تاریخ *tárikh*. (fruit), تمر *tamar*. (pl. تمور *tamúr*.)

Daughter, s. دختر *dakhtar*. بنت *bant*. (pl. بنات *banát*.)

Dawn, s. صبح *ṣabaḥ*, سحر *saḥar*.

Day, s. روز *roz*. To-day, امروز *imroz*. By night and day, شب و روز *shab ó roz*.

Dead, a. مرد *murd*. متوفي *matawafi*.

Deadly, a. هلاهل *halahal*. قاتل *ḳátal*.

Deaf, a. درشت گوش *darasht gosh*. مصم *maṣam*. کر *kar*.

Dear, a. (loved) محبوب *maḥbúb*. معشوق *máshúḳ*. عزیز *áziz*. (in price) گران بها *garán bahá*.

Death, s. مرگ *marg*. اجل *ajal*. یمن *yaman*. هلاک *halák*.

Death (to escape narrowly), v. (*lit.* "the soul to come on the lip") جان بر لب آمدن *ján bar lab ámadan*.

Debt, s. قرض *ḳarz*. غرم *gharm*.

Debt (to get in), v. قرض گرفتن *ḳarz gariftan*.

Debtor, s. غریم *gharim*.

Decay, s. نقص *naḳṣ*. هلک *halk*.

Decay, v. بهلک رفتن *ba halk raftan*.

Deceit, s. فریب *fareb*. غدر *ghadar*.

Deceive, v. فريفتن *fareftan.* حيله كردن *ḥilah kardan.*

December, s. دي *day.* ("ay" pronounced as "i," in "sigh.")

Decide, v. فصل كردن *faṣl ḳardan.* تدبير ساختن *tadbír sákhtan.* حكم نمودن *ḥukm namúdan.* قضا كردن *ḳaẓá kardan.*

Decided, a. (fixed) مقدر *maḳadar.* مقرر *maḳarar.*

Decision, s. فصل *faṣl.* قضا *ḳaẓá.*

Decrease, v. كاست نمودن *kást namúdan.* قصور شدن *ḳaṣúr shudan.*

Decree, s. فرمان *farmán.* قضا *ḳaẓá.* حكم *ḥukm.* تقدير *taḳdír.* فتوي *fatwa'.*

Deed, s. (an action) كار *kár.* عمل *ámal.* (a legal paper) دست خط *dast khaṭ.*

Deep, a. زورا *zúrá.* دور فرود *dúr farod.*

Deer, s. آهو *áhú* (pl. آهوان *áhwán.*)

Defame, v. نام كشيدن *nám kashídan.*

Defeat, s. دفع *dafá.* كال *kál.* شكست *shakast.*

To defeat, شكست دادن *shakast dádan.*

Defect, s. قصور *ḳaṣúr.* نقصان *naḳṣán.*

Defend, v. منصور كردن *manṣúr kardan.* وقايت نمودن *waḳáyat namúdan.*

Defendant, s. مدعي عليه *mudáy-álayh.*

Defender, s. محافظ *maḥáfaẓ.*

Deficient, a. نا تمام *ná tamám.* مقصور *maḳṣúr.*

Defile, v. (to soil) آلودن *álúdan.* (a woman), مفترع بودن *maftarā búdan.* پرده در شدن *pardah dar shudan.*

Deformed, a. بد شکل *bad shakl.* زشت *zisht.*

Degrade, v. از جاه منعزل کردن *az jáh manāzal kardan.* معزول کردن *māzúl kardan.*

Degree, s. (rank) جاه *jáh.* مرتبه *martabah.*

Degrees (by), adv. قدم بقدم *ḳadm ba-ḳadm.*

Delay, s. تاخیر *tákhayr.* توقف *tawaḳaf.* تافت *táfat.* تواني *tawání.* Without delay, بلا تواني *balá tawání.*

Delicate, a. ملایم *maláyam.*

Delightful, a. مشرور *mashrúr.* شیرین *shírín.* دلپذیر *dil pazír.*

Delirium, s. آشفتگي *áshaftagi.*

Deliver, v. (give) دادن *dádan.* رسانیدن *rasánidan.* (save) رهاندن *rahándan.* خلاص نمودن *khaláṣ namúdan.*

Demand, v. طلب کردن *ṭalb kardan.* خواستن *kh'ástan.*

Demon, s. جن *jin.* دیو *deo.* شیطان *shayṭán.*

Den, s. غار *ghár.*

Denial, s. انکار *inkár.*

Depart, v. رفتن *raftan.* روان کردن *rawán kardan.*

Deposit, s. امانت *amánat.*

Depth, s. وادي *wádi.* غور *ghúr.*

Deputy, s. نايب *náib.* وکيل *wakil.*

Descend, v. فرو رفتن *faro raftan.* فرود آمدن *farod ámadan.* نازل شدن *názal shudan.*

Describe, v. توصيف کردن *tawṣif kardan.*

Desert, s. ويرانه *wiránah.* بيابان *beyábán.* صحرا *ṣaḥrá.*

Deserter, s. منجوز *manjúz.* بلارغو *balárgho.*

Deserve, v. واجب شدن *wájab shudan.* سزاوار شدن *sazáwár shudan.*

Desolate, s. ويران *wirán.* خراب *kharáb.*

Despair, s. انکسار *inkasár.* نا اميدي *ná amedi.*

Desperate, a. بي اميد *be amed.*

Despise, v. خور داشتن *khúr dáshtan.* افسوس داشتن *afsús dáshtan.* اهانت کردن *ahánat kardan.*

Destroy, v. اتلاف کردن *itláf kardan.* هلاک کردن *halák kardan.* خراب کردن *kharáb kardan.*

Destructive, a. نقصاندار *naḳṣándár.* مضر *maẓar.*

Detachment, s. فوج *fawj.*

Detain, v. گرفت کردن *garift kardan.* توقيف کردن *tawḳif kardan.*

Detect, v. کشاده نمودن *kashádah namúdan.* کشادن *kashádan.*

Determine, v. قرار کردن *ḳarár kardan.* عزیمت نمودن *ăzimat namúdan.* اقامت کردن *aḳámat kardan.*

Devotion, s. (piety) عبادت *ăbádat.* اعتباد *ăitabád.*

Dew, s. نم *nim.* شبنم *shabnim.*

Dice, s. قمار *ḳamár.*

Die, v. مردن *murdan.* متوفي شدن *matwafi shudan.* جان تسليم دادن *ján taslím dádan.*

Differ, v. (be different) منفصل شدن *manfaṣal shudan.* فرق داشتن *farḳ dáshtan.*

Difficult, a. مشکل *mashkil* دشوار *dashwár.* A castle difficult to be taken, قلعهٔ دشوار گیر *ḳalăh-i dashwár gír.*

Dig, v. کافتن *káftan.* فرکندن *farkandan.*

Diligent, a مشغول *mashghúl.* ملازم *malázam.*

Diminish, v. (grow less) کم شدن *kam shudan.* کمیدن *kamidan.* (to make less) کم کردن *kam kardan.* کاستن *kástan.*

Dinner, s. چاشت *chásht.* خوان *ḳh'án.*

Dirty, a. مردار *mardár.*

Disable, v. زبون کردن *zabún kardan.*

Disappear, v. غایب شدن *ghâyib shudan.* مستور گشتن *mastúr gashtan.*

Disappointment, s. حرمان *ḥarmán.*

Discharge, v. بر طرف کردن *bar ṭaraf kardan.* رهاي دادن *rahái dádan.* خلاص کردن *khaláṣ kardan.* آزاد کردن *ázád kardan.*

Discipline, s. (military) ضبط لشکر *ẓabṭ-i lashkar.*

Disclose, v. کشادن *kashádan.*

Discord, s. مخالفت *makhálafat.* سقاق *saḳáḳ.* اختلاف *akhtaláf.*

Discovery, s. اظهار *iẓhár.* کشاد *kashād.* وجود *wajúd.*

Disease, s. مرض *marẓ.* رنج *ranj.* درد *dard.*

Disgrace, s. منظورت *manẓúrat.* ملام *malám.*

Disguise, s. صورت *ṣúrat.* تبدیل *tabdíl.*

Disgust, s. غرض *gharẓ.* نفرت *nafrat.* انکار *inkár.*

Disgusted, a. خاطر مانده *kháṭar mándah.*

Dismiss, v. معزول کردن *māzúl kardan.* آزاد کردن *ázád kardan.*

Disorder, s. اختلال *akhtalál.* بي ترتيبي *be tartíbi.*

Disposition, s. خاطر *kháṭar.* خوي *khúí.* مزاج *mazáj.* A good disposition, خوش خوي *khúsh khúí.*

Dispute, v. جدل کردن *jadl kardan.* مباحثت کردن *mabāḥṯat kardan.*

Dissolve, v. کشفتن *kaskaftan.*

Dissolute, a. شوخ *shokh.*

Distance, s. دوري *dúrí.* مسافت *masáfat.*

Distant, a. دور *dúr.*

Distress, s. (of mind) تشوير *tashwír.*

District, s. ديار *diyár.* ناحيت *náḥayt.* پرگنه *parganah.*

Disturb, v. اضطراب كردن *iẓṭaráb kardan.* شوريده كردن *shorídah kardan.*

Ditch, s. كنده *kandah.* مغاك *maghák.*

Divide, v. تقسيم كردن *taḳsím kardan.* مفروق ساختن *mafrúḳ sákhtan.* فرق كردن *farḳ kardan.*

Divorce, s. طلاق *ṭaláḳ.*

Do, v. كردن *kardan.* ساختن *sákhtan.* نمودن *namúdan.* كار پرداختن *kár pardákhtan.*

Doctor, s. حكيم *ḥakím.*

Dog, s. سگ *sag.*

Door, s. دروازه *darwázah.* درگاه *dargáh.* در *dar.* Door-keeper, دروان *darwán.*

Doubt, s. گمان *gamán.* سبهت *sabhat.* شك *shak.* There is no doubt, گمان نيست *gamán 'nist.*

Doubt, v. شك بردن *shak bardan.* گمانيدن *gamánidan.*

Doubtless, adv. بى شك *be shak.* بلا گمان *balá gamán.*

Down, prep. and adv. فرود *farod.* زیر *zir.* فرو *faro.* To bring down, فرود آوردن *farod áwardan.*

Drag, v. کشیدن *kashidan.*

Draught, s. (of water, etc.) نوش *nosh.* شربت *sharbat.*

Draw, v. (out) بدر آوردن *badar áwardan.* بیرون کردن *birún kardan.* کنبیدن *kambidan.* (up) فراز کنبیدن *faráz kambidan.* (back) باز داشتن *báz dáshtan.*

Drawers, s. (trowsers) پاي جامه *pái jámah.* شروال *sharwál.*

Dream, s. رویا *royá.* خواب *kh'áb.* To dream, رویا دیدن *royá didan.*

Dress, s. رخت *rakht.* پوشش *poshish.* Dress of honour, خلعت *khalát.* قفتان *kaftán.*

Drink, v. نوشتن *noshtan.* خوردن *khúrdan.*

Drops, s. قطرات *katrát.* قطر *katar.* Drops of dew, قطراتِ شبنم *katrát-i shabnim.*

Drop, v. (as water) چکیدن *chakidan.*

Drought, s. (dry weather) خشکي *khashki.* خشک سالي *khashk sáli.*

Drown, v.a. غرق کردن *ghark kardan.* To be drowned, v.n. غرق شدن *ghark shudan.*

Drum, s. دف *daf.* دهل *dahl.* طبل *ṭabl.* طنبور *ṭambúr.* To beat the drum, دف زدن *daf zadan.*

Drummer, s. دهلباز *dahlbáz.*

Drunk, a. (intoxicated) مست *mast.* نشوان *nashwán.*

Dry, a. خشک *khashk.* Dry and wet, خشک و تر *khashk o tar.*

Dumb, a. بي زبان *be zabán.* خاموش *khámosh.*

Dung, s. دمال *damál.* گه *gah.*

Durable, a. مستمر *mastamar.* قایم *ḳáyam.*

During, prep. در زمان *dar zamán.* در اثناي *dar aṣnáí.*

Dust, s. خاک *khák.* غبر *ghabar.* غبار *ghabár.* The dust of vexation, غبرِ آزار *ghabar-i ázár.*

Duty, s. حق *ḥaḳ.* (pl. حقوق *ḥaḳúk*) ادب *adab,* (pl. آداب *ádáb*). Duties of a secretary, آدابِ کاتب *ádáb-i kátab.*

Dwell, v. ساکن شدن *sákan shudan.* قرار ساختن *ḳarár sákhtan.*

Dwelling, s. خانه *khánah.* مسکن *maskan.* مکان *makán.* منزل *manzal.* The house where he dwelt, آن مکان که مسکنِ او در وي بود *án makán kih maskan-i ú dar wí búd* (*lit.* that house that the dwelling of him in it was).

E.

Each, pron. هر *har.* هرکس *har kas.*

Eager, a. پررشک *pur rashk.* آرزومند *árzúmand.*

Eagle, s. نسر *nasar.*

Ear, s. گوش *gosh.* The ear of understanding, گوشِ هوش *gosh-i hosh.*

Early, a. and adv. در اول بهار *dar awal bahár.* سحرا *saḥrá.* سحرگاهي *saḥargáhi.*

Earnest, a. غیران *ghayrán.* مقیم *maḳaym.*

Earring, s. گوشوار *goshwár.*

Earth, s. زمین *zamín.* ارض *arẓ.* The face of the earth, روي زمین *rúi-zamín.*

Earthquake, s. زلزلت *zalzalat.* تزلزل *tazalzal.*

Ease, s. (facility) آساني *ásáni.*

Easily, adv. آسانه *ásánah.*

East, s. مشرق *mashraḳ.* East and west, مشرق و مغرب *mashraḳ o maghrab.*

Easy, a. آسان *ásán.*

Eat, v. خوردن *khúrdan.*

Echo, s. آواه *áwáh.* نوف *núf.* صدا *ṣadá.* آهنگ *áhang.*

Eclipse, s. کسوف *kasúf.*

Economy, s. سلامت روي *salámat rúí.*

Edge, s. حد *ḥad.* لب *lab.* The edge of a sword, لبِ شمشير *lab-i shamshír.*

Effort, s. سعي *sáí.* اهتمام *ihtamám.* مبالغت *mabálaghat.* كوشش *koshish.*

Egg, s. مرغانه *marghánah.* خايه *khágah.* To lay eggs, خايه كردن *kháyah kardan.*

Eight, a: هشت *hasht.* Eighth, هشتم *hashtam.* Eighteen, هشتده *hashtdah.* Eighty, هشتاد *hashtád.*

Either, conj. يا *yá.* Either one or other, يا يك يا ديگر *yá ek yá dígar.*

Elder, a. اول *awal.* مهين *mahín.* بزرگ *bazarg.* Elder brother, اول برادر *awal barádar.*

Elegant, a. نازنين *náznín.* لطيف *laṭíf.* پرداز *pardáz.* جميل *jamíl.*

Elephant, s. فيل *fíl.*

Eleven, a. يازده *yázdah.* Eleventh, يازدهم *yázdaham.*

Eloquent. a. شيرينزبان *shírínzabán.* سخنور *sakhanwar.*

Embrace, v. بغل گرفتن *baghal gariftan.* گرديدن *gardídan.* كنار كردن *kanár kardan.*

Emperor, s. پادشاه *pádsháh.* خليفه *khalífah.* سلطان *salṭán.* امير *amír.*

Employ, v. اشتغال دادن *ashtaghál dádan.* مشغول كردن *mashghúl kardan.* شغل كردن *shaghal kardan.*

Empty, a. خالي *kháli.* تهي *tahí.* صفر *ṣafar.* The empty house, خانهٔ صفر *khánah-i ṣafar.*

Encamp, v. لشكرگاه نمودن *lashkar.gáh namúdan.* نزول كردن *nazúl kardan.*

End, s, سرنجام *saranjám.* آخر *ákhar.* غايت *ghháyat.* انجام *anjám.* عاقبت *ákabat.*

Endeavour, v. كوشيدن *koshídan.* سعي كردن *sáí kardan.* جهد كردن *jahd kardan.*

Endless, a. بي انجام *be anjám.*

Enemy, s. دشمن *dashman.* خصم *khazm.* A wise enemy (is) better than a foolish friend, دشمنِ دانا بهتر كه دوستِ نادانا *dashman-i dáná bahtar kih dost-i nádáná.*

Energy, s. قدرت *kadrat.* قوت *kuwat.*

English, a. انگريز *angrez.*

Enormous, a. از حد بيرون *az had bírún.*

Enough, interj. بس *bas.* s. (sufficiency) كفايت *kafáyat.* It is enough, كفايت است *kafáyat ast.*

Entangle, v. پیچ کردن *pech kardan.* در پیچیدن *dar pechidan.*

Enter, v. در آمدن *dar ámadan.* دخل کردن *dakhl kardan.* در رفتن *dar raftan.* To enter the house, در مکان آمدن *dar makán ámadan.*

Entertain, v. مهمانداري کردن *mahmándári kardan.* مهماني کردن *mahmáni kardan.*

Entirely, adv. في الجمله *fi 'ljamlah.*

Entrust (to the charge of any one) v. سپردن *sapardan.* گماشتن *gamáshtan.* سپاوش کردن *sapárish kardan.*

Envy, s. غیرت *ghayrat.* رشک *rashk.* حسد *ḥasad.* To envy, حسد بردن *ḥasad bardan.*

Equal. a. برابر *barábar.* هموار *hamwár.* برقرار *bar-ḳarár.* پیش اپیش *pesh ápesh.* مانند *mánand.*

Equal in age, a. (*lit.* same age) همزاد *hamzád.*

Escape, v. فوز کردن *fawz kardan.* گریز کردن *garez kardan.* رستن *rastan.* گریختن *garekhtan.* نجات شدن *naját shudan.*

Escort, s. فوج حفاظ *fawj ḥafáẓ.*

Especially, adv. اولا *awalá.*

Establish, v. بر قرار کردن *bar ḳarár kardan.* مقرر نمودن *maḳarar namúdan.*

Estate, s. تعلق *tālaḳ.* زمين *zamín.* Owner of an estate, or lord of the manor, تعلقدار *tālaḳdár* or زميندار *zamíndár.*

Eternal, a. دايم *dáyam.* جاودان *jáodán.* ازلي *azalí.*

Europe, s. فرنگستان *farangistán.*

Even, a. (level) هموار *hamwár.* برابر *barábar.* Even with the earth, بازمين برابر *bá zamín barábar.*

Evening, s. شام *shám.* Evening prayer, نمازِ شام *namáz-i shám.*

Event, s. سرگذشت *sar gazasht.*

Ever, adv. هميشه *hameshah.* هر وقت *har waḳt.* هرزمان *har zamán.* هموارة *hamwárah.* هر دم *har dam.*

Every, a. هر *har.* Every one, هريك *har ek.* Every day, هر روز *har roz.*

Evidence, s. گواهي *gawáhí.* اظهار *izhár.* بيان *bayán.*

Evident, a. آشكار *áshkár.* ظاهر *záhar.* پديد *padíd.*

Exact, v. (require) اقتضا كردن *iḳtazá kardan.*

Exaggerate, v. مبالغه ساختن *mabálaghah sákhtan.*

Exalt, v. افراختن *afrákhtan.* برداشتن *bar dáshtan.*

Examine, v. جستن *jastan.* استخبار كردن *istakhbár kardan.*

Example, s. عبرت *ibrat.* برنامه *bar námah.*

Exceedingly, adv. بغايت *ba gháyat.*

Except, prep. جز *jaz.* جز از *jaz az.* Except that, جز از آن *jaz az án.*

Excessive, a. از حد بيرون *az ḥad bírún.* بی حد *be ḥad.* فضول *faẓúl.*

Exchange, v. بدل دادن *badal dádan.* تبديل نمودن *tabdílnamúdan.*

Exchanger, s. (money changer) صراف *ṣaráf.*

Excite, v. انگيختن *angekhtan.* To excite a tumult, فتنة انگيختن *fitnat angekhtan.*

Exclude, v. محروم كردن *maḥrúm kardan.*

Excuse, s. عذر *ʿuzr.* By way of an excuse, بطريق عذر *ba ṭaríḳ-i ʿuzr.*

Excused, a. معذور *mazúr.* Let me be excused, معذور باد *mazúr bád.*

Execute, v. (perform) بجاي آوردن *ba jái áwardan.* عمل كردن *ʿaml kardan.*

Execution, v. (of a criminal) قتل *ḳatl.*

Executioner, s. جلاد *jalád.* پهانسيگار *phánsigár.*

Exertion, s. سعي *sáí.* جد *jad.*

Exist, v. وجود شدن *wajúd shudan.*

Expect, v. نظر كردن *naẓar kardan.* اميد داشتن *ameḥ dáshtan.* منتظر شدن *mantaẓar shudan.*

Expedient, a. لایک *láyak.* واجب *wájab.* مناسب *manásab.* It is expedient, لایک است *láyak ast.*

Expel, v. دفع ساختن *dafá sákhtan.* بدر کردن *badar kardan.* راندن *rándan.*

Expense, s. خرج *kharj.* اخراج *akhráj.* (pl. اخراجات *akhráját.*)

Experienced, a. (having gained experience) جهان دیده *jahán didah.* آزموده *ázmúdah.*

Experiment, s. تجربت *tajrabat.* آزمون *ázmún.*

Explain, v. بیان کردن *bayán kardan.* مشروح کردن *mashrúḥ kardan.* کشادن *kashádan.*

Extend, v. (draw out) دراز کردن *daráz kardan.* کشیدن *kashídan.*

Extinguish, v. نشاندن *nashándan.* منقطع کردن *manḳaṭá kardan.* To extinguish a candle, شمع نشاندن *shamá nashándan.*

Extract, v. بر کشیدن *bar kashídan.* بدر آوردن *badar áwardan.* اخراج کردن *akhráj kardan.*

Extraordinary, a. عجیب *ájib.* غریب *gharíb.*

Extravagant, a. بلا حد خرج ساز *balá ḥad kharjsáz.* سرف *saraf.*

Extremely, adv. بغایت *bagháyat.* غایت *gháyat.*

Exult, v. شادي کردن *shádí kardan.* شاد شدن *shád shudan.*

Eye, s. چشم *chashm.* عين *ain.* ديده *didah.* بصر *baṣar.*

Eyebrow, s. ابرو *abrú.*

F.

Fable, s. حكايت *ḥakáyat.* مثل *maṣl.* قصه *ḳiṣah.*

Face, s. روي *rúi.* چهره *chahrah.* رخسار *rakhsár.*

The face of the earth, روي زمين *rúi zamín.*

Having a beautiful face, روي جمال *rúi jamál.*

Fade, v. افسردن *afsardan.* زايل شدن *záil shudan.*

Fairy, s. پري *pari.* Given by fairies, پري داده *pari dádah.*

Faithful, a. وفادار *wafádár.* امين *amín.*

Fall, v. افتادن *uftádan.*

False, a. فريبنده *fareḥandah.* دروغ *darogh.* مزور *mazúr.*

Fame, s. نام *nám.* اشتهار *ishtahár.*

Family, s. اهل *ahl.*

Famine, s. گرسنگي *garsnagi.* جليفت *jalifat.*

Fancy, s. خيال *khayál.* تصور *taṣawar.* The power of fancy, قوت خيال *ḳuwat-i khayál.*

Far, prep. and adv. دور *dúr.* بعید *bāíd.* دور از *dúr az.* Far from us, دور از ما *dúr az má.* To go far, بعید رفتن *bāíd raftān.* Depart thou, دور باش *dúr básh.* To drive away far, دور ساختن *dúr sákhtan.*

Farewell (to bid) v. سلام دادن *salám dádan.* Farewell, interj., با خدا باش *bá khudá básh.* و السلام *w 'alsalám.*

Fast, v. روزه کردن *rozah kardan.*

Fat, a. گوشت دار *gosht dár.* چرب *charb.*

Fate, s. قسمت *ḳismat.* قضا *ḳazá.* طالع *ṭálā.*

Father, s. پدر *padar.* باپ *báp.* والد *wálad.*

Fatigue, s. ماندگي *mándagí.* افگاري *afgári.*

Fault, s. گناه *ganáh.* جریمت *jarímat.*

Favour, v. عنایت نمودن *ānáyat namúdan.* مهرباني کردن *mihrbání kardan.* منه دادن *manah dádan.*

Fear, s. خوف *khawf.* هول *hawl.* بیم *bím.* ترس *tars.*

Fear, v. ترسان شدن *tarsán shudan.* ترسیدن *tarsídan.* بیم داشتن *bím dáshtan.*

Feast, s. مهماني *mahmání.* ضیافت *ziáfat.*

Feather, s. پر *par.*

February, s. سپندارمذ *sapandármaz.*

Feed, v. خورش دادن *khúrsh dádan.*

Ferocious, a. درشت *darasht.* درنده *darindah.*

Ferry, s. عبور *ábúr.* عبورگاه *ábúrgáh.* گذرگاه *gazargáh.* Fare of a ferry, باج عبور *báj-i ábúr.*

Ferryman, s. ملاح *maláḥ.*

Fertile, a. محصولدار *maḥṣúldár.* برکتدار *barkat dár.* خصیب *khaṣíb.*

Festival, s. عید *ʼayd.*

Fever, s. تب *ṭab.* تاب *táb.* حمي *ḥamay.*

Few, a. اندک *andak.*

Fidelity, s. راستي *rásti.* وفاداري *wafádári.*

Field, s. میدان *maydán.*

Fifteen, a. پانزده *pánzadah.*

Fifty, a. پنجاه *panjáh.*

Fig, s. انجیر *anjír.* تین *tín.*

Fight, v. جنگ کردن *jang kardan.* جدل کردن *jadl kardan.*

Fill, v. پر کردن *pur kardan.*

Filth, a. چرک *chark.* شوخي *shokhí.*

Final, a. آخر *ákhar.* Finally, adv. آخراً *ákharan.*

Find, v. یافتن *yáftan.* دیدن *didan.*

Fine, v. جریمه کردن *jarímah kardan.* جریمانه دادن *jarimánah dádan.*

Finger, s. انگشت *angasht.* The finger of surprise, انگشت حیرت *angasht-i ḥayrat.* To place the finger on the lip, *i.e.* to express surprise, انگشت بر لب نهادن *angasht bar lab nahádan.*

Finish, v. انجامیدن *anjámidan.* پرداختن *pardákhtan.* سپریدن *siparidan.* آخر کردن *ákhar kardan.* بسر آوردن *ba sar áwardan.*

Fire, s. آتش *átash.* آذر *ázar.* The fire of heaven, آتش آسمان *átash-i ásmán.*

Firm, a. برقرار *barḳarár.* استوار *astwár.* استوان *astwán.* رسوخ *rasúkh.*

First, a. اول *awal.* نخست *nakhasṭ.* The first son, *i.e.* eldest, نخست زاد *nakhast zád.*

First, adv. اولاً *awalan.* نخست *nakhast.*

Fish, s. ماهي *máhí.* To fish, ماهي گرفتن *máhí gariftan.* The roe of fish, ماهیزاد *máhizád.*

Fist, s. مشت *masht.* To strike with the fist, مشت زدن *masht zadan.*

Five, a. پنج *pânj.*

Fix, v. نشاندن *nashándan.* برقرار کردن *barḳarár kardan.*

Flag, s. رایت *ráyat.*

Flank, s. (of an army) ایادِ لشکر *ayád-i lashkar.* کمر *kamar.* ایاد *ayád.*

Flash, s. برق *barḳ.* درخش *darakhsh.*

Flat, a. هموار *hamwár.*

Flatter, v. خوش آمدي کردن *khúsh ámadi kardan.* خوشامد نمودن *khúshámad namúdan.*

Flesh, s. گوشت *gosht.*

Flexible, a. آسان پیچ *ásán pech.*

Flint, s. سنگِ آتش *sang-i átash.* سنگ *sang.*

Float, v. آهنگیدن *áhangidan.*

Flock, s. گله *galah.* رمه *ramah.*

Flog, v. تازیانه کردن *tázíánah kardan.* بینت کردن *bent kardan.*

Flood, s. سیلاب *sayláb.* طوفان *ṭúfán.* سیل *sayl.*

Floor, s. تخته بند *takhtah band.*

Flow, v. دویدن *doyidan.* روان شدن *rawán shudan.*

Flower, s. گل *gul.* نور *núr.* (pl. نوار *nawár.*) ازهار *azhár.* Bunch of flowers, گلدسته *gul dastah.*

Flower-garden, s. گلستان *gulistán.*

Fly, v. (as a bird) پرواز ساختن *parwáz sákhtan:* پریدن *paridan.* پران شدن *parán shudan.*

Fly, v. (run away) پشت دادن *pasht dádan.* گریختن *garekhtan.*

Foam, s. کف *kaf.* زبد *zabd.* Foam of the sea, زبدِ دریا *zabd-i daryá.*

Follow, v. در پس آمدن *dar pas ámadan.* از پي رفتن *az pay raftan.* در پي آمدن *dar pay ámadan.*

Food, s. خورد *khúrd.* نعمت *nāmat.* خورش *khúrsh.*

Foolish, a. بي عقل *be āḳl.* هرزه *harzah.* بيهوده *behúdah.* باطل *báṭal.*

Foot, s. پای *páí.* پا *pá.* پي *pay.* قدم *ḳadam.* To have the foot in the mud, *i.e.* to be in difficulties, پا در گل داشتن *pá dar gil dáshtan.*

Footman, s. (a court runner) پیاده *piádah.*

For, prep. از *az.* ب *ba.* براي *barái.*

Forbid, v. منع کردن *manā kardan.*

Ford, s. معبر *māḥar.* گذرگاه *gazargáh.* گذار *gazár.*

Forehead, s. پیشاني *peshání.*

Foreign, a. بیگانه *begánah.* غریب *gharib.*

Foresight, s. بصیرت *baṣirat.*

Forest, s. درختستان *darakhtistán.* جنگل *jangal.* بیشه *beshah.*

Forfeit, v. جریمه یافتن *jarimah yáftan.*

Forge, v. ساختن *sákhtan.* تزویر کردن *tazwír kardan.*

Forgery, s. تزویر *tazwír.* تقلید *taḳlid.*

Forget, v. فراموشیدن *farámoshidan.* فراموش کردن *farámosh kardan.*

Forgive, v. شفقت دادن *shafḳat dádan.* مغفرت کردن *maghfarat kardan.* بخشیدن *bakhshidan.*

Form, s. صورت *ṣúrat.* شکل *shakl.* کسوت *kaswat.*

Former, a. اول *awal.* پیشتر *peshtar.*

Forsake, v. ترک کردن *tark kardan.*

Fortress, s. قلعه *ḳilāh.*

Fortunate, s. میمون *maymún.* همایون *hamáyún.* بهرمند *bahrmand.*

Fortune, s. روزگار *rozgár.* بخت *bakht.* دولت *dowlat.*

Forty, a. چهل *chahal.*

Forward, adv. پیش *pesh.* To go forward, پیش رفتن *pesh raftan.*

Foundation, s. بنیاد *banyád.* اصل *aṣl.* پای *pái.*

Fountain, s. چشمه *chashmah.* To make the tear flow from the fountain of the eye, *i.e* to weep, از چشمهٔ چشم آب روان ساختن *az chashmah-i chashm áb rawán sákhtan.*

Four, a. چهاو *chahár*. چار *chár*. Four months, چهار ماه *chahár máh*.

Fourteen, a. چهارده *chahárdah*. چارده *chárdah*.

Fox, s. روبه *rúbah*. دمنه *damnah*.

Fragile, a. منکسر *mankasar*.

Fragment, s. پاره *párah*.

Fragrant, a. پر بو *pur bú*. معطر *mu̱ṭar*. خوشبودار *khúshbúdár*.

Fraud, s. حیله *ḥilah*. غدر *ghadar*. فریب *fareb*. محال *maḥál*.

Free, a. آزاده *ázádah*. مسلم *maslam*. آزاد *ázád*. At leisure, فارغ *fáragh*.

Free from, prep. بي *be*. آزاد از *ázád az*. Free from guilt, بي گناه *be ganáh*.

Freedom, s. خلاصي *khaláṣí*. نجات *najáṭ*.

Freeze, v. (become frozen) افسردن *afsardan*.

Frequently, adv. چند بار *chand bár*.

Fresh, a. سبز *sabz*. تازه *tázah*. نو *no*. تر *tar*. A fresh-man, تازه جوان *tázah jawán*.

Friday, جمعت *jamát*.

Friend, s. دوست *dost*. همدم *hamdam*. یار *yár*. My dear friend, دوستِ عزیزِ من *dost-i áziz-i man*, or یارِ جان *yár-i ján*.

Friendly, a. مهربان *mihrbán*. خیر خواه *khayr kh'áh*

Friendship, a. مهرباني *mihrbání.* دوستي *dosti.*

Frighten, v. ترس کردن *tars kardan.* وحشت کردن *waḥshut kardan.* ترسانيدن *tarsánidan.*

Frog, s. غوک *ghúk.* شرغ *shargh.*

From, prep. از *az.* ز *za.* From him, از او *az o,* or زو *zo.*

Front, s, پيشاني *peshání.* روي *rúi.* پيشگاه *peshgáh.* The front of a building, روئ بنا *rúi-baná.*

Frontier, s. سرحد *sarḥad.* سرِ زمين *sar-i zamín.*

Frown, v. روي درهم کشيدن *rúi darham kashídan.*

Fruit, s. ميوه *mewah.*

Fruitful, a. ميوه دار *mewah dár.* پر برکت *pur barkat.*

Frustrate, v. محروم کردن *maḥrúm kardan.*

Fuel, s. سوخته *sokhtah.* حرق *ḥarḳ.* Fire-exciting fuel, سوختهٔ آتش افروز *sokhtah-i átash afroz.*

Full, a. پر *pur.* سير *ser.* تمام *tamám.*

Funeral pile, s. آتشستان *átashistán.*

Furious, a. مجنون *majnún.* ديوانه *díwánah.* مشهور *mathúr.*

Furnace, s. تون *tún.* فرن *faran.*

Furniture, s. اسباب *asbáb.*

Future, a. غيبي *ghaybí.* مستقبل *mastaḳbal.* The future, s. زمانِ مستقبل *zamán-i mastaḳbal,* or, استقبال *astaḳbál.*

G.

Gain, v. اندوختن *andokhtan.* بدست آوردن *ba dast áwardan.* یافتن *yáftan.* ورزیدن *warzídan.*

Gallows, s. دار *dár.* چار میخ *chár mekh.*

Gamble, v. قمار کردن *ḳamár kardan.* ششدر باختن *shashdar bákhtan.*

Game, s. (for the hunt) شکار *shakár.* صید *ṣayd.*

Gang, s. فوج *fawj.* جماعت *jamāt.*

Gaol, s. زندان *zandán.*

Garden, s. بستان *bastán.* (pl. بساتین *basátín*). باغ *bágh.* گلستان *gulistán.* بوستان *bostán.*

Garland, s. اکلیل *aklíl.* تاج گل *táj-i gul.*

Garrison, s. قلعت اهلي *ḳilāt ahlí.* حفاظ *ḥafáẓ.*

Gate, s. در *dar.* باب *báb.* درگاه *dargáh.*

Gather, v. چیدن *chídan.* چیندن *chíndan.* To gather flowers, گل چیدن *gul chídan.*

Gay, a. ظریف *ẓaríf.* شاد *shád.*

General, a. مطلق *maṭlaḳ.* عمیم *āmím.*

General, s. سردار *sardár.* امیر لشکر *amír-i lashkar.* قاید *ḳáyad.*

Generally, adv. چند بار *chand bar.* عموما *āmúman.*

Generous, a. کشاد دست *kashád dast.* کریم *karím.* ارجمند *arjmand.*

Gentle, a. ملایم *maláyam.* نرمدل *narm dil.* نرم *narm.*

Giddy, a. سرگردان *sar gardán.* بي قرار *be ḳarár.*

Gift, s. بخشش *baḳhshish.* داد *dád.* انعام *anām.* نذر *naẓar.*

Gild, v. زر بر نهادن *zar bar nahádan.* زر اندوختن *zar andokhtan.*

Girdle, s. کمر *kamar.* بند *band.* کمربند *kamarband.*

Girl, s. دختر *dakhtar.* A heart-taking girl, دختر دلپذیر *dakhtar-i dil paẓír.*

Give, v. دادن *dádan.* بخشیدن *bakhshídan.* بخشش کردن *bakhshish kardan.* ارزاني کردن *arzání kardan.*

Glad, a. خوش *ḳhúsh.* شاد *shád.* خرم *kharam.*

Glass, s. (cup) جام *jám.* شرب *sharb.* Looking glass, آینه *áinah.*

Gloom, s. (of mind) دلتنگي *diltangí.* (darkness) تاریکي *táríkí.*

Glory, s. جلال *jalál.* عزت *ʿizat.* شرف *sharaf.* افتخار *iftakhár.*

Glove, s دستوانه *dastwánah.*

Glue, s. غرا *ghará.*

Gluttonous, a. شکم پرست *shakm parast.* شره *sharah.*

Gnat, s. بعوض *bāūẓ.*

Gnaw, v. دندیدن *dandídan.* خاییدن *khāyídan.*

Go, v. رفتن *raftan.* روان شدن *rawán shudan.* رویدن *royídan.*

Goad, s. براز *baráz.*

Goat, s. بز *baz.*

God, s. خدا *khudá.* اله *allah.*

Gold, s. زر *zar.*

Good, a. نیک *ník.* خوب *khúb.* پاک *pák.* به *bah.* جمیل *jamíl.* Good and bad, نیک و بد *ník o bad.*

Goose, s. وز *waz.* بط *baṭ.*

Govern, v. ربط کردن *rabṭ kardan.* حکم نمودن *ḥukm namúdan.* امیر شدن *amír shudan.*

Graceful, a. لطیف *laṭíf.* ظریف *ẓaríf.* خوش *khúsh.* Gracefully walking, خوش رفتار *khúsh raftár.*

Gradual, a. دروج *darúj.*

Gradually, adv. قدم بقدم *kadam ba kadam.*

Grain, s. غلت *ghallat.* دانه *dánah.*

Granary, s. خرمنگاه *kharmangáh.* گنج *ganj.*

Grandeur, s. عظم *ăẓm.* مملکت *mamlakat.* بزرگي *bazargi.* جاه *jáh.*

Grape, s. انگور *angúr.* To gather grapes, انگور چين کردن *angúr chín kardan.*

Grasp, v. بدست گرفتن *ba dast gariftan.* دست گير کردن *dast gír kardan.*

Grass, s. نبات *nabát.*

Grateful, a. منت شناس *minat shinás.* شکران *shakarán.* شکرگذار *shakargaẓár.*

Gratis, adv. مفت *maft.* سرسري *sarsari.*

Grave, a. هيبتوار *haybatwár.* مهيب *mahayb.* ناخند *ná khand.* سخت *sakht.* سخت روي *sakht rúi.*

Graze, v. چريدن *charidan.*

Great, a. بزرگ *bazarg.* بيش *besh.* عظيم *ăẓim.*

Green, a. سبز *sabz.* Green water, آبِ سبز *áb-i sabz.*

Grief, s. درد *dard.* رنج *ranj.* آشوب *áshúb.* آزردگي *ázardagi.* حسرت *ḥasrat.*

Grind, v. ماليدن *málidan.* ساييدن *sáyidan.*

Grindstone, s. آسيانه *ásiánah.* آسيا سنگ *ásiá sang.*

Groom, سايش *sáis.*

Ground, s. زمين *zamin.* Waste ground, زمينِ مرده *zamin-i mardah.*

Grow, v. زیاده شدن *zíádah shudan.* رویید *royídan.* رستن *rastan.* بالیدن *bálídan.*

Guard, s. پاسبان *pásbán.* نگاهبان *nagáhbán.* قراول *karáwal.*

Guard, v. (mount guard) قراول کردن *karáwal kardan.*

Guard, v. (change guard) نوبت کردن *nawbat kardan.*

Guess, v. حدس کردن *ḥads kardan.* تخمین نمودن *takhmín namúdan.*

Guest, s. مهمان *mahmán.*

Guide, s. راهبر *ráhbar.* دلیل *dalíl.* مرشد راه *marshad-i ráh.* راهنمون *ráhnamún.*

Guilt, s. گناهگاري *ganáhgárí.*

Gum, s. صمغ *ṣamagh.*

Gun, s. بندق *bandaḳ.*

Gunpowder, s. باروت *bárút.*

Gut, s. اکیخ *akíkh.*

H.

Habit, s. خوي *khúi.* پيشه *peshah.* قيافت *ḳiáfat.*

Habitual, a. مالوف *málúf.*

Hail, s. برد *bard.*

Hair, s. موي *múi.* A lock of hair, زلف *zalf.*

Half, a. نيم *nim.* نصف *naṣf.* Half night, *i.e.* midnight, نيم شب *nim shab.*

Hammer, s. سحم *saḥm.* چنچه *chanchah.*

Hand, s. دست *dast.* پنجه *panjah.* Right hand, دست راسب *dast-i rást.* Left hand, دست چپ *ḍast-i chap.*

Handful, s. دسته *dastah.*

Handkerchief, s. رومال *rúmáḷ.* دستار *dastár.*

Handle, s. دستيج *dastij.* دستار *dastár.*

Handsome, a. خوب روي *khúb rúi.* خوب صورت *khúb ṣúrat.* جميل *jamíl.*

Hang, v. (up) بر آويختن *bar áwekhtan.* (to execute) پهانسي كردن *phánsi kardan.* صلب كردن *ṣalb kardan.* بردار كردن *bardár kardan.*

Hanged (to be) v. بردار بودن *bardár búdan.* پهانسي كرده شدن *phánsi kardah shudan.*

Happen, v. افتادن *aftádan.*

Happy, a. خير *khayr.* مبارک *mabárak.* دلخوش *dil khúsh.* خوش *khúsh.*

Harass, v. اضطراب کردن *iztaráb kardan.*

Hard, a. دشوار *dashwár.* سخت *sakht.* درشت *darasht.* سنگين *sangin.* Hard-hearted, سخت دل *sakht dil.*

Hare, s. خرگوش *khargosh.* A hare's sleep, *i.e.* false promise, خوابِ خرگوش *kh'áb-i khargosh.*

Harmony, s. يکدلي *ekdili.* وفاق *wafák.*

Harness, s. ساز *sáz.* رخت *rakht.*

Harvest, s. خرمن *kharman.* The time of harvest, زمانِ خرمن *zamán-i kharman.*

Hasten, v. شتافتن *shatáftan,* تاختن *tákhtan.* عجل کردن *ajl kardan.* تعجيل کردن *tajil kardan.*

Hastily, adv. شتاباً *shatábaṇ.* تعجلاً *tajalaṇ.*

Hate, v. دشمني کردن *dashmani kardan.* عداوت نمودن *adáwat namúdan.* منکيدن *mankidan.*

Have, v. داشتن *dáshtan.*

Hawk, s. باز *báz.* کرنج *karanj.*

He, pron. او *o:* وي *wi.*

Head, s. سر *sar.* Headache, دردِ سر *dard-i sar.*

Heal, v. چاره دادن *chárah dádan.* خوش کردن *khúsh kardan.*

Health, s. سلامت *salámat.* مزاج *mazáj.*

Heap, s. خره *kharah.* جماعت *jamáát.*

Hear, v. شنیدن *shanídan.* شنودن *shanúdan* گوش دادن *gosh dádan.* گوش کردن *gosh kardan.*

Heart, s. دل *dil.* خاطر *khátar.* With heart and soul, بجان و دل *baján o dil.*

Heat, s. تاب *táb.* گرمي *garmí.*

Heaven, s. آسمان *ásmán.*

Heavy, a گران *garan.* A heavy load, بار گران *bár-i garán.*

Hedge, s. داربزین *dárbazín.*

Heel, s. پاشنه *páshnah.*

Height, s. بلندي *balandí.*

Heir, s. وارث *wáris.*

Hell, s. جهنم *jahanam.*

Helmet, s. سرپایان *sarpáyán.*

Help, v. مدد کردن *madad kardan*

Hemp, s. کنو *kanú.*

Hence, adv. (from this place) از این جا *az ín já.* From this time, *i.e.*, henceforth, از این پس *az ín pas.*

Herd, s. گله *galah.* رمه *ramah.*

Here, adv. در این جا *dar ín já.* اینجا *ínjá.* Here and there, اینجا آنجا *ínjá ánjá.*

Heron, (*lit.* fish-eater) ماهي خوار *máhí kh'ár.*

Hide, v. (conceal) پوشیده کردن *poshídah kardan.* پنهان کردن *panhán kardan.* نهفتن *nihaftan.*

Hideous, a. قبیح *ḳabíḥ.* کریه *karíh.*

High, a. بلند *baland.*

Highness, s. (*lit.* "presence," the title for addressing a man of rank) حضور *ḥaẓúr.* حضرة *ḥaẓrat.* Is there health, your highness? *i.e.* how do you do, Sir? حضور مزاج است *ḥaẓúr mazáj ast?*

Hill, s. کوه *koh.*

History, s. نامه *námah.*

Hold, v. داشتن *dáshtan,* (with the hand) بدست گرفتن *ba-dast gariftan,* (with the teeth) بدندان گرفتن *ba dandán gariftan.*

Hole, s. سوراخ *sorákh.*

Holiday, s. تعطیل *taãṭíl.* تعطیل کار روز *taãtíl kár roz.*

Hollow, a. جوف *jawf.* سندین *sandín.*

Holy, a. مبارک *mabárak.* منذور *manẓúr.* عزیز *ãzíz.*

Honest, a. صالح *ṣálaḥ.*

Honey, s. عسل *ásl.* شهد *shahd.*

Honour, s. عزت *izat.* حرمت *ḥarmat.* تکریم *takrím.* صلاح *ṣaláḥ.*

Hood, s. سر انداز *sar andáz.*

Hoof, s. سنب *sanb.* حافر *ḥáfar.*

Hook, s. چنگل *changal.*

Hope, v. امید داشتن *amed dáshtan.*

Hopeful, a. امیدوار *amedwár.*

Horn, s. شاخ *shákh.* سرو *saro.* To butt with the horns, شاخ زدن *shákh zadan.*

Horse, s. اسب *asb.*

Horseman, s. سوار *sawár.*

Hospital, s. بیمار خانه *bimár khánah.* دارِ المرض *dár-il-marz.*

Hospitality, s. مهمانداري *mahmándári.*

Host, s. (entertainer of travellers) مهماندار *mahmándár.*

Hot, a. گرم *garm.*

Hour, s. ساعت *sáat.*

House, s. خانه *khánah.* منزل *manzal.* مکان *makán.* بیت *bayt.*

How, adv. چون *chún.* چگونه *chigonah.* چسان *chgsán.*

How many, adv. چند *chand.* How many times, *i.e.* how often, چند بار *chand bár.*

Howl, v. ولوله کردن *walwalah kardan.* زنودن *zanúdan.*

Human, a. آدمي *ádmi.* انساني *insáni.*

Humanity, s. (generosity) مروت *marwat.* Inhuman, بي مروت *be marwat.*

Humble, a. بي غرور *be gharúr.* کمير *kamir.* متواضع *matwáẓá.*

Hump, s. (of camel, &c.) پشتِ کوز *pasht-i kúz.*

Humpbacked, a. حدب *ḥadab.* کوز پشت *kúz pasht.*

Hundred, a. صد *ṣad.*

Hunger, s. گرسنگي *garsnagi.* گرس *gars.*

Hungry, a. گرسنه *garsnah.* To be hungry, گرسنه شدن *garsnah shudan.*

Hunt, v. شکردن *shakardan.* صيد کردن *ṣayd kardan.*

Hunter, s. صياد *ṣayád.* شکارگه *shakárgah.*

Hurt, v. ضرر کردن *ẓarar kardan.* آزردن *ázardan.*

Husband, s. شوهر *shohar.*

Hush! interj. خب باش *khab bash.* (*lit.* "be silent."

Hyæna, s. ضبع *zabá.* خنوز *khanúz.*

Hypocrite, s. دو رو *do rú.* دو رویه *do rúyah.*

رنگ آمیز *rang ámez.*

I:

[N.B.—Negative adjectives, that are formed in English by prefixing "in" to the positive adjective, such as "illegal" (in-legal), "impassable" (in-passable), "in-curable," etc., are formed —that is, may be and generally are formed in Persian—by prefixing بي *be,* "without," to the positive substantive, or by prefixing نا *na,* "not," to the positive adjective; thus, "proper" مناسب *manásab,* "propriety" مناسبت *manásabat,* from which is formed "improper" نا مناسب *ná manásab,* or بي مناسبت *be manásabat.*

The negative adjective is sometimes formed by prefixing "without," بلا *bilá,* to the positive substantive; thus, "condition" شرط *sharṭ,* from which "unconditional" بلا شرط *bilá sharṭ,* or "fame" نام *nám,* "infamous" بلا نام *bilá nám.*

I have deemed it advisable, in a Pocket Dictionary of this kind, to omit all such adjectives where the omission appeared admissible. The same remark will apply to negative adjectives, formed in English by prefixing "un" to the positive adjective, as from "grateful" "un-grateful" (*Vide* note at U). Also when formed by affixing "less" to the positive substantive, as from "pity" "pitiless."]

I, pron. من *man.* I myself, من خود *man khúd.*

Ice, s. جمد *jamad.* برف *baraf.* آبگون *ábgún.*

Idle, a. بیکار *bekár.* خالي *khálí.* باطل *báṭal.*

If, conj. اگر *agar.*

Ignoble, a. حقیر *ḥakír.* بي اصل *be aṣl.* دون *dún.*

Ignorant, a. جاهل *jáhal.* نا شناس *ná shanás.*

Ill, a. (sick) بیمار *bímár.* خسته *khastah.*

Illegal, a. نا حق *ná ḥak.* حرم *ḥaram.* مدخل *madakhl.* حرام *ḥarám.*

Illegitimate, a. حرمزاده *haramzádah.* حرامزاده *harámzádah.*

Illuminate, v. افروختن *afrokhtan.* World illuminating, a. جهان افروز *jahán afroz.*

Illustrious, a. جلال *jalál.* ظهور *zahír.* روشن *roshan.*

Image, s. صورت *súrat.* بت *bat.*

Imagination, s. خيال *khayál.* وهم *wahm.* تصور *taṣawar.*

Imitate, s. اقتدا ساختن *iktadá sákhtan.*

Immediately, adv. بلا توقف *balá tawkaf.* بلا تاخير *balá tákhayr.*

Immortal, a. بي مرگ *be marg.* جاودان *jáodán.*

Impassable, a. بي معبر *be mábar.* بي طريق *be ṭarík.*

Impatience, s. مزاج تيز *mizáj-i tez.* طبيعت تند *ṭabíat-i tand.* نا شكيباي *ná shakíbái.*

Impertinence, s. گستاخي *gastákhí.*

Important, a. گران *garán.* مهم *mahim.*

Impossible, a. نا ممكن *ná mumkin.* محال *maḥál.*

Impostor, s. غدار *ghadár.* حيله ساز *ḥílah sáz.*

Imprison, v. قيد كردن *kayd kardan.* حبس كردن *ḥabs kardan.* در زندان نهادن *dar zindán nahádan.*

Imprisonment, s. قيد *kayd.*

Improbable, a. نا معقول *ná mákúl.*

Imprudence, s. غفلت *ghaflat.*

In, prep. در *dar.* اندر *andar.* ب *ba.* في *fí.*

Incautious, a. غافل *ghâfal.* بيبصر *be baṣar.*

Incendiary, s. آتشفروز *átash-afroz.* حراق *ḥarâḳ.* آتش انگيز *átash angez.*

Inclination, s. (disposition) ميل *mayl.* همت *himmat.*

Inclose, v. (land) چقيدن *chaḳıdan.*

Income, s. دخل *dakhl.* خرج *kharj.*

Increase, v. (make increased) زياده كردن *ziâdah kardan.* افزايش نمودن *afzâish namûdan.* Become increased, زياده شدن *ziâdah shudan.* روييدن *royidan.* افزودن *afzûdan.* افزايش كردن *afzâish kardan.*

Incurable, a. بي علاج *be ālâj.*

Indeed, adv. تحقيقانه *taḥḳîḳânah.* ظاهراً *ẓâharan.*

India, s. هند *hind.* هندستان *hindistân.* هندوستان *hindostân.*

Individual, s. شخص *shakhṣ.* نفس *nafs.*

Indolent, a. غافل *ghâfal.* كاهل *kâhal.*

Industrious, a. كار كن *kâr ḳan.* ظريف *ẓarîf.*

Infant, s. بچه *bachah.* پسرك *pisarak.*

Infantry, s. پياده *piâdah.*

Infidel, s. كافر *kâfar.*

Infinite, a. بي حد *be ḥad.* بي انجام *be anjâm.*

Informer, s. خبر گير *khabar gîr.*

Inhabitant, s. ساكن *sákan.* متمكن *matamakan.*

Inheritance, s. ميراث *mirás.* To obtain an inheritance, ميراث خوردن *mirás khúrdan.*

Injure, v. زيان آوردن *zían áwardan.* ضرر كردن *zarar kardan.* جفا كردن *jafá kardan.*

Ink, s. سياهي *siyáhí.* خامه *khámah.*

Ink-horn, دوات *dawát.*

Inn, s. منزلخانه *manzal khánah.* كاروانسراي *kárawán-sarái.* خان *khán.* منزل *manzal.* سراي *sarái.*

Innocent, a. بي گناه *be ganáh.* معصوم *mácsúm.*

Inquire, v. پرسيدن *parsidan.* جستن *jastan.*

Insane, a. ديوانه *diwánah.* مجنون *majnún.*

Inscription, s. رسم *rasam.*

Insect, s. حشرت *hashrat* (pl. حشرات *hashrát.*) هامت *hámat* (pl. هوام *hawám.*)

Insensible, a. بي جان *be ján.* بيهوش *behosh.*

Insolence, s. گستاخي *gastákhí.* ترك ادب *tark-i adab.*

Insolent, s. بي ادب *be adab.* دشنام ده *dashnám dah.*

Inspector, ناظر *názar.* كارگذر *kár gazar.*

Inspirit, v. دلافروز شدن *dil afroz shudan.*

Instantly, adv. بر يك دم *bar ek dam.*

Instead, adv. بجاي *ba jáí.* بدل *badal.*

Instinct, s. هجس *hajas.*

Insult, v. دشنام دادن *dashnám dádan.* ملامت کردن *malámat kardan.*

Insurrection, s. فتنه *fitnah.* هنگامه *hangámah.*

Intelligent, a. عاقل *ā̈ḳal.* آزود *ázúd.* زیرک *ztrak.* هوشیار *hoshyār.*

Intention, s. مقصود *maḳṣúd.* مراد *marád.* آرزو *árzú.* ارادت *arádat.*

Intercept, v. براه گرفتن *ba ráh gariftan.*

Interest, s. (of money) سود *súd.* رنج *ranj.*

Interfere, v. در میان رفتن *dar mián raftan.* مداخلت کردن *madákhlat kardan.*

Interior, s. اندرون *andarún.*

Interpret, s. ترجمه کردن *tarjmah kardan.* تعبیر گفتن *tābir guftan.*

Interpreter, s. ترجمان *tarjmán.*

Interrupt, v. صرم کردن *ṣarm kardan.*

Interval, s. (space of time) عرصه *ārṣah.*

Intrenchment, s. کندک *kandak.* حصار *ḥaṣár.*

Intricate, a. پیچان *pechán.* مشوش *mashúsh.*

Invent, v. نو آوردن *naw áwardan.* یافتن *yáftan.*

Investigate, v. افتحاص کردن *iftaḥáṣ kardan.*

Invincible, a. نا مغلوب *ná maghlúb.* غیر مغلوب *ghayr maghlúb.*

Invisible, a. غایب *ghâyab.*

Invite, v. طعمت دادن *ṭāmat dádan.*

Inundation, s. سیلاب *sayláb.*

Iron, s. آهن *ăhan.*

Iron, a. (made of iron) آهنین *áhanín.*

Irregular, a. بی ترتیب *be tartíb.*

Irrigate, v. شاداب کردن *shádáb kardan.*

Irritate, v. آزردن *ázardan.* غضب کردن *ghaẓb kardan.* هنجیدن *hanjidan.*

Island, s. جزیره *jazírah.*

It, pron. او *o,*

Ivory, s. دندانِ فیل *dandán-i fil.* ناب عاج *nâb-il fil.*

J.

Jackal, s. شغال *shaghâl.* دمنه *damnah.*

January, s. بهمن *bahman.*

Jar, s. جره *jarah.*

Jasmine, s. سمن *samah.* یاسمین *yásmín.* Jasmine-bosomed, a. سمنبر *samanbar.*

Jaw, s. چانه *chánah.*

Jealous, a. رشکین *rashkin.* غیر *ghir.*

Jest, s. بذله *bazlah.* لطیفه *laṭifah.*

Jew, s. جهود *jahúd.* یهودي *yahúdí.*

Jewel, s. جوهر *johar.* گوهر *gohar.*

Join, v. (put together) پیوستن *paywastan.* بند کردن *band kardan.*

Join hands, v. دست بدست کردن *dast ba dast kardan.*

Journey, s, سفر *safar.* راه *ráh.*

Joy, s. شادي *shádi.* دلخوشي *dil khúshí.*

Judge, s. قاضي *ḳáẓí.* حاکم *ḥákm.* مولي *múlí.*

Judicial, a. مولوي *múlwí.*

Juice, s. ما *má.* آب *áb.*

July, s. مرداد *mardád.*

Jump, v. جستن *jastan.*

June, s. تیر *tír.*

Just, a. صالح *ṣálaḥ.* عادل *ādal.*

Justice, s. انصاف *inṣáf.* عدالت *ādálat.* معدلت *mādalat.* داد *dád.*

K.

Keep, v. باز داشتن *báz dáshtan.* داشتن *dáshtan.*

Kennel, s. سگخانه *sagkhánah.*

Key, s. کلید *kalíd.*

Kick, v. پا زدن *pá zadan.* لج کردن *laj kardan.*

Kid, s. غاله *ghálah.*

Kill, v. قتل کردن *katl kardan.* خون کردن *khún kardan.* کشتن *kashtan.*

Kind, a. نرم دل *narm dil.* خوش *khúsh.* مهربان *mihrbán.* کریم *karím.*

King, s. پادشاه *pádsháh.* شاه *sháh.* سلطان *saltán.* شه *shah.* Oh king! شها *shahá.*

Kiss, s. بوسه دادن *bosah dádan.* بوسیدن *bosídan.* To kiss the cheek, بوس رخسار کردن *bos-i rakhsár kardan.*

Kite, s. زغن *zaghan.* خلواج *khalwáj.*

Knapsack, s. جمعدان *jamádán.*

Knee, s. زانو *zánú.*

Kneel, v. زانو زدن *zánú zadan.*

Knife, s. سکین *sakín.*

Knot, s. بند *band.* پیچ *pech.*

Know, v. دانستن *dánistan.* شناختن *shanákhtan.*

L.

Labour, s. کار *kár.* سعي *sáí.* جهد *jahd.* To labour, جهد کردن *jahd kardan.*

Ladder, s. درجه *darjah.* (pl. درجات *darját.*)

Lady, s. بانو *bánú.* صاحبت *ṣáḥibat.*

Lake, s. دریاچه *daryáchah.*

Lamb, s. خروف *kharúf.*

Lame, a. لنگ *lang.*

Lament, v. فریاد کردن *faryád kardan.* زاریدن *zárídan.* نالیدن *nálídan.*

Lamp. s. چراغ *charágh.* سراج *saráj.* The lamp of the kingdom, سراج الدولة *saráj-il dawlah.*

Lancet, s. نیش *nesh.*

Land, s. زمین *zamín.*

Language, s. زبان *zabán.* The Persian language, زبان فارسي *zaban-i fársí.*

Lantern, s. مشعل *mashál.* چراغپره *charághparh.* فانوس *fánús.*

Large, a. بزرگ *bazarg.* کبیر *kabír.* کلان *kalán.*

Last, a. آخر *ákhar.* The last day, *i.e.*, of judgment, آخر زمان *ákhar zamán.*

Late, a. دیر *der.*

Laugh, v. خندیدن *khandídan.*

Law, s. قانون *ḳánún.* (pl. قوانین *ḳawánín.*) آیین *áyín.* شرع *sharā.* A law suit, مقدمه *maḳadamah.*

Lawful, a. محلول *maḥlúl.* عدل *ādal.*

Lazy, a. نا بکار *ná bakár.* آواره *áwárah.*

Lead, s. سرب *sarb.* اسرب *asrab.*

Lead, v. براه آوردن *ba ráh áwardan.* پیشرو شدن *peshrú shudan.*

Leaf, s. برگ *barg.* ورق *waraḳ,* (pl. اوراق *awrák*). A green leaf, برگِ سبز *barg-i sabz.*

Leap, v. جستن *jastan.*

Learn. v. دانش یافتن *dánash yáftan.* آموختن *ámokhtan.*

Leather, s. چرم *charm.*

Leave, v. ترک کردن *tark kardan.* ماندن *mándan.* گذاشتن *gazáshtan.*

Left, a. چپ *chap.* یسار *ísár.* The left hand, دستِ چپ *dast-i chap.*

Leg, s. پوز *poz.* ساق *saḳ.*

Legal, a. مشروع *mashrū.* حلال *ḥalál.*

Legitimate, a. (a child) حلال زاده *ḥalál zádah.*

Leisure, s. آسایش *ásáish.* فراغت *farághat.*

Lemon, s. ليمون *limún.*

Lend, v. قرض دادن *ḳarẕ dádan.*

Length, s. طول *ṭúl.* درازي *darázi.*

Lent, a. مقروض *maḳrúẕ.*

Leopard, s. پار *pár.* A hunting leopard, چيته *chítah.*

Leper, s. جذام *jaẕám.*

Letter, s. (of the alphabet) حرف *ḥaraf.* (âhr epistle) نامه *námah.* خط *khaṭ.*

Level, a. يكسان *eksán.* برابر *barábar.* To level with the earth, با زمين برابر كردن *bá zamín barábar kardan.*

Liar, s. دروغ گوي *darogh goí.* خلوب *khalúb.* گذاب *gaẕáb.*

Liberty, s. رها *rahá.* آزادي *ázádi.* رستگاري *rastgári.*

Library, s. كتابستان *katábistán.*

Lie, s. دروغ *darogh.* خلاف *khaláf.*

Lie, v. (recline) خسپيدن *khaspidan.* خفتن *khaftan.*

Lie, v. (as man with woman) جماع كردن *jamā kardan.*

Lie, v. (tell lies) دروغ گفتن *darogh guftan.*

Life, جان *ján.* عمر *ámr.* زندگي *zindagí.* حيات *ḥayát.* Life-giving, حيات بخش *ḥayát bakhsh.*

Lift, v. بر آوردن *bar áwardan.* بر داشتن *bar dáshtan.*

Light, a. (not heavy) سبک *sabak.* نا گران *ná garán.* Light-headed, سبکسر *sabak sar.*

Light, s. نور *núr.* روشنا *roshná.* شعله *shálah.* فروز *faroz.* Light of the world, نورِ جهان *núr-i jahán.*

Lightning, s. برق *barḳ.* آذر *ázar.*

Like, adv. مانند *mánand.* برابر *barábar.* آسا *áṣá.* وار *wár.* Like a man, *i.e.*, manly, مرداسا *mardásá.* Like a king, شاه وار *sháh wár.*

Lime, s. کج *kaj.* نورت *núrat.*

Line, s. خط *khaṭ.* Straight line, خطِ رست *khaṭ-i rast.*

Linger, v. تردد کردن *tarádád kardan.* دیر رفتن *der raftan.*

Lion, شیر *shír.* اسد *asad.* Bold as a lion, شیرانه *shíránah.* Lion of the state, اسد الدولت *asad-il dawlat.*

Lip, s. لب *lab.*

Listen, v. گوش شدن *gosh shudan.* گوش کردن *gosh kardan.* استماع کردن *istamá kardan.* شنیدن *shanidan.*

Literal, a. حرف بحرف *ḥaraf ba haraf.*

Little, a. اندک *andak.* کم *kam.* خورد *khúrd.*

Liver, جگر *jigar.*

Lizard, s. کرباش *karbásh.* ورل *waral.*

Load, s. بار *bár,* حمل *ḥaml.* Carrying a load, a. بارگیر *bár gír.*

Load, v. (burden) حمل کردن *ḥaml kardan.* بار بستن *bár bastan.* (a gun) توپ تیار کردن *top tiár kardan.*

Lock, s. قفل *ḳafal.*

Lock, v. مقفل کردن *maḳfal kardan.* بسته ساختن *bastah sákhtan.*

Locust, s. جراد *jarád.* ملخ *malkh.*

Long, a. دراز *daráz.* مدید *madíd.* Long may it be, *i.e.*, may it long continue, دراز باد *daráz bád.*

Look, v. نظر کردن *naẓar kardan.* نگرستن *nagrastan.*

Looking-glass, s. آیینه *áyinah.*

Loose, a. کشاده *kashádah.* نا بسته *ná bastah.*

Loquacious, a. پرگو *pur gú.*

Lord, s. سلطان *salṭán.* صاحب *ṣáḥib.* خداوند *khadáwand.* خواجه *kh'ájah.*

Lose, v. زیان یافتن *zián yáftan.* گم کردن *gam kardan.*

Loss, s. زیان *zián.* نقس *naḳs.*

Lost, a. گم *gam.*

Love, s. عشق *ashḳ.* میل *mayl.* مودت *mawadat.* محبت *maḥbat.* آرزو *árzú.* The road of love is full of grief and misery, طریقِ عشق پر آشوب و آفت است *ṭaríḳ-i ashḳ pur áshúb o áfat ast.*

Low, a. فرو *farú.*

Lucky, a. بختیار *bakhtiyár.* نیک بخت *nik bakht.*

Lukewarm, a. نیم گرم *nim garm.*

Lump, s. پاره *párah.* لقمه *laḳmah.*

Luncheon, s. چاشت *chásht.*

Luxury, s. نعمت *nāmat.*

M.

Machine, s. آلت *álat.* (pl. آلات *álát.*)

Madman, s. مجنون *majnún.* دیوانه *diwánah.* The house of a madman, *i.e.* mad-house; بیت المجنون *bayt-il majnún.*

Magazine, s. نبر *nabar.* (pl. انبار *ambár.*)

Magistrate, s. پیشکار *peshkár.* منصبدار *manṣabdár.* فوجدار *fawjdár.*

Magnanimity, s. غیرت *ghayrat.*

Magnificent, a. عزیز *áziz.* جلیل *jalíl.* شریف *sharíf.*

Majesty, s. حضرت *ḥazrat.* جلالت *jalálat.*

Maintain, v. (a family) پروردن *parwardan.*

Maintenance, s. پرورش *parwarish.* روزی *rozí.*

Make, v. کردن *kardan.* ساختن *sákhtan.*

Male, a. نر *nar.* Male and female, نر و مادہ *nar o mádah.*

Malice, s. شرّة *shirat.* غرض *gharz.* تلخی *talkhí.*

Man, s. (mankind) ادم *adam.* (a person) مرد *mard.*

Manage, v. (an affair) تدبیرِ کار کردن *tadbír-i kár kardan.* (an animal) حکم نمودن *ḥukm namúdan.*

Mane, s. پش *pash.* عرق *árḳ.*

Manifest, a. ظاهر *záhar.* پیدا *paydá.* منصوص *manṣúṣ.* آشکار *áshkár.* پدید *padíd.*

Manly, a. مردانہ *mardánah.*

Manner, s. جہت *jahat.* دستور *dastúr.* عادت *ádat.* آیین *áyín.* وجہ *wajh.* طریق *ṭaríḳ.*

Many, a. چند *chand.* چندان *chandán.*

Map, s. صورتِ دنیا *ṣúrat-i dunyá.* رہنامہ *rahnámah.* نقش *naḳsh.*

Marble, s. رخام *rakhám.*

March, s. (the first month in the Persian calendar) فروزدين *farozdín.*

Mark, s. اشارت *ashárat.* نشان *nashán.* داغ *dágh.*

Market, s. بازار *bázár.*

Marriage, s. عروس *ārús.* نكاح *nakáḥ.*

Marsh, s. اجم *ajam.* ورغ *wargh.*

Master, s. (of a trade) راستكار *rástkár.* استاد *astád.* اوستاد *awstád.*

Mat, s. بوريا *búryá.* Matmaker, بوريابان *búryá-bán.*

Matchless, a. بي همال *be hamál.*

Maxim, s. حكمت *ḥikmat.*

May, s. خورداد *khúrdád.*

Mean, a. خور *khúr.* حقير *ḥaḳír.* ناكس *nákas.*

Meaning, s. معني *mānī.* مضمون *muẓmún.* What is the meaning? چه معني *chih mānī.*

Measure, s. مقدار *maḳdár.* قفينه *ḳafínah.* The measure is full, قفينه پر آمد *ḳafínah pur ámad.*

Measure, v. پيمون *paymúdan.* قياس كردن *ḳiás kardan.* مساحت كردن *masáḥat kardan.*

Meat, s. گوشت *gosht.*

Medicine, s. دوا *dawá.* دارو *dárú.*

Meditate, v. اندیشه کردن *andeshah kardan.*

Meet, v. ملاقات کردن *maláḳát kardan.* رو برو شدن *rú ba rú shudan.* مقابلت کردن *maḳábalat kardan.*

Mélancholy, a. دلشکسته *dil shakastah.* خاطر آزرده *khátar ázárdah.* افسرده *afsardah.* تیره *terah.*

Melon, s. بطیخ *baṭikh.* Water-melon, s. سفنجه *safanjah.*

Melt, v. گداختن *gadákhtan.*

Memory, s. یاد *yád.* خاطر *khátar.* حفظ *ḥafẓ.*

Mend, v. مرمت کردن *marmat kardan.* اصلاح کردن *aṣláḥ kardan.*

Mention, v. یاد کردن *yád kardan.* ذکر کردن *ẕikr kardan.*

Merchandise, s. تجارت *tajárat.* بازار *bázár.*

Merchant, s. تاجر *tájar.* بازارگان *bázárgán.* سوداگر *sawdágar.*

Mercy, s. رحمت *raḥmat.* نرم دلي *narm dili.*

Merry, a. شاد *shád.* دلشاد *dilshád.* دلخوش *dilkhúsh.*

Method, s. وجه *wajah.* طریق *ṭariḳ.*

Middle, s. میان *mián.* نیم *nim.* (midnight) نیم شب *nim shab.* (mid-day) نیم روز *nim roz.*

Milk, s. شیر *shír.*

Mill, s. آسیا *ásyá.* Mill-stone, آسیا سنگ *ásyá sang.*

Mind, s. خاطر *khátar.* هوش *hosh.*

Mine, s. معدن *mádan.*

Miser, s. طمعکار *ṭamákár.*

Miserable, a. دردمند *dardmand.* بی چاره *be chárah.* دلشکسته *dil shakastah.*

Misfortune, s. محنت *miḥnat.* بلا *balá.* آفت *áfat.* واقعت *wáḳát.* آشوب *áshúb.* Full of misfortune, پر آشوب و آفت *pur áshúb o áfat.*

Mist, s. تار *tár.*

Mistake, s. سهو *sahú.* To make a mistake, سهو کردن *sahú kardan.*

Mix, v. آمیختن *ámekhtan.* مزاج کردن *mazáj kardan.* To mix water with wine, آب در شراب مزاج کردن *áb dar sharáb mazáj kardan.*

Mob, s. خلق *khalḳ.*

Model, s. رسم *rasm.* کار نامه *kár námah.* برنامه *barnámah.*

Modest, a. مودب *mawadab.* نامغرور *ná maghrúr.* خجل *khajal.* شرمگین *sharmgín.*

Moist, a. تر *tar.* ترین *tarin.* نم *nam.* سیراب *ser áb.*

Moment, s. دم *dam.* In one moment, یک دم *ek dam.*

Monday, s. دو شنبه *do shambah.*

Money, s. نقد *nakd.* درم *daram.* دینار *dinár.* نقرة *nakrat.* I have no money, مرا نقد نیست *mará nakd nist.*

Monkey, s. میمون *maymún.* بوزنه *boznah.*

Month, s. ماه *máh.*

Moon, s. ماه *máh,* مه *mah.* Full moon, s. بدر *badr.*

More, a. زیاده *ziádah.* افزون *afzún.* اکثر *akṣar.*

Morning, s. صبح *ṣabḥ.* سحر *saḥar.* فجر *fajar.*

Morrow, s. فردا *fardá.*

Morsel, s. لقمه *lakmah.*

Mosque, s. مسجد *masjad.*

Moth, s. پروانه *parwánah.*

Mother, s. مادر *mádar.*

Move, v. (to displace) جنبیدن *janbidan.* بر داشتن *bar dáshtan.* روان کردن *rawán kardan.*

Mount, v. (a horse) بر نشستن *bar nishastan.* سوار شدن *sawár shudan.*

Mountain, s. کوه *koh.* جبل *jabl.*

Mourn, v. نالیدن *nálidan.* زاریدن *záridan.* غم داشتن *gham dáshtan.*

Mouse, s. موش *músh.*

Mouth, s. دهان *dahán.* دهن *dahn.*

Much, a. and adv. چند *chand.* بسیار *basyár.* بیش *besh.*

Mud, s. گل *gil.* طین *tín.*

Murder, s. خون *khún.* اهلاک *ahlák.*

Music, s. ادوار *adwár.* علم *álm.*

Musician, s. مطرب *mutrib.* Oh pleasant musician, sing freshly and newly, مطربِ خوش نوا بگو تازه بتازه نو بنو *mutrib-i khúsh nawá bago, tázah ba tázah, no ba no.*

Musk, s. مشک *mashk.*

Musket, s. بندوق *bandúk.* بندق *bandak.*

Mussulman, s. مسلم *maslam.*

Mustard, s. خردل *khardal.*

Mutter, v. لندیدن *landidan.*

N.

Nail, s. (of the hand) ناخن *nákhan.* (of iron, &c.) میخ *mekh.*

Naked, a. برهنه *barhnah.* بي پوش *be posh.* معري *mári.*

Name, s. نام *nám.* اسم *ism.* In the name of God, بسم الله *bism-ilallah.*

Narrow, a. تنگ *tang.* چست *chast.* Narrow road, راهِ تنگ *ráh-i tang.*

Nation, s. قوم *ḳúm.* خلق *khalḳ.*

Near, adv. نزديک *nazdík.* قريب *ḳareb.* نا دور *ná dúr.*

Necessary, a. ضروري *ẓarúri.* لازم *lázm.* مهم *mahm.* ضرور *ẓarúr.* شايسته *sháyastah.*

Neck, s. گردن *gardan.* عنيق *ánik.*

Necklace, s. چنبر *chambar.* گلو بند *galú band.* قلادت *ḳaládat.*

Neglect, v. غفلت کردن *ghaflat kardan.* فوت نمودن *fút namúdan.* قصور کردن *ḳaṣúr kardan.*

Negro, s. حبشي *ḥabshi.* (pl. احابس *aḥábas.*) زنگي *zangi.*

Neigh, v. زنودن *zanúdan.*

Neighbour, s. همدیوار *hamdíwár.* همسایه *hamsáyah.* مجاور *majáwar.*

Neither, conj. نه *nah.* Neither the one nor the other, نه یک نه دیگر *nah ek nah díǵar.*

Nest, s. آشیانه *áshyánah.* آشیا *áshyá.*

Net, s. دام *dám.* کمند *kamand.* شبکت *shabkat.*

Never, adv. هرگز *hargiz.*

Nevertheless, conj. با ین همه *bá ín hamah.* با وجود این همه *bá wajúd-i ín hamah.*

Neutral, a. میاندار *miándár.*

New, a. نو *no.* تازه *tázah.*

News, s. اخبار *akhbár.* خبر *khabar.*

Next, a. نزدیک *nazdík.* دیگر *díǵar.* (as, next year, دیگر سال *díǵar sál.*)

Night, s. شب *shab.* لیل *layl.* Night and day, شب و روز *shab o roz.* A dark night, شب تاریک *shab-i tárík.*

Nightingale, s. بلبل *balbal.* عندلیل *ándlayl.*

Nine, a. نه *nuh.*

Nineteen, a. نوزده *nozdah.*

Ninety, a. نود *nawad.*

No, adv. نه *nah.* نی *ne.* ما *má.* لا *lá.* There is no hope, امید نیست *amed nist.*

Noble, a. شریف *sharíf.* شرف *sharf.* بزرگوار *bazargwár.* ارجمند *arjmand.*

Nobody, s. هیچکس *hechkas.*

Noise, s. آواز *áwáz.*

North, s. شمال *shamál.*

Nose, s. بینی *bíni.* انف *anf.* Noseless, بی انف *be anf.*

Nosegay, s. دسته *dastah.* گل دسته *gul dastah.*

Nothing, s. نا چیز *ná chíz.* هیچ *hech.* It is nothing, چیز نیست *chíz nist.*

Notwithstanding, prep. با وجود *bá wajúd.* Notwithstanding all this, با وجودِ این همه *bá wajúd-i ín hamah.*

November, s. رمزان *ramzán.* آدر *ádar.* آذر *ázar.*

Nourish, v. پروردن *parwardan.* پرورش دادن *parwarish dádan.* Nourishing the poor, غریب پرور *gharib parwar.*

Now, adv. امحال *imhál.* اکنون *aknún.* حالا *hálá.*

Nowhere, adv. هیچگاه *hechgáh.*

Nuisance, s. ازارش *azárish.*

Number, v. (to count) شمار کردن *shamár kardan.* حساب ساختن *ḥisáb sákhtan.* شمردن *shamardan.*

Numerous, a. کثیر *kaṡír.* بسیار *bisyár.* عدید *ādíd.*

Nut, s. جوز *júz.*

O.

Oath, s. حلف *ḥalf.* سوگند *sawgand.*

Obedient, a. امتثال *imtaṡál.* مطیع *maṭī.*

Obey, v. شنیدن *shanídan.* امتثال کردن *imtaṡál kardan.*

Obsolete, a. بطال *baṭál.* مهمل *mahmal.*

Obstacle, s. منع *manā* (pl. موانع *mawánā*) حد *ḥad.*

Obstinate, a. خودسر *khúdsar.* متمرد *matmarad.* ستیز سرکش *satez ṡar kash.* سنگین *sangín.*

Obtain, v. ورزیدن *warzídan.* یافتن *yáftan.* اندوختن *andokhtan.*

Occasional, a. آمدانه *ámadánah.* اتفاقي *itfáḳí.*

Occupation, s. اشتغال *ishtaghál.* کارگذاري *kár gazári.*

Occupied, a. مشغول *mashghúl.*

October, s. آبان *ábán.*

Offend, v. اضطراب کردن *iżtaráb kardan.* آزردن *ázardan.*

Offer, v. عرض کردن *ārż kardan.*

Office, s. دفتر خانه *daftar khánah.* کار خانه *kár khánah.*

Officer, s. سردار *sardár.* عملدار *āmldár.*

Often, adv. چند بار *chand bár.* دفعة *dafātan.*

Oh! interj. آه *áh.* اي *ay.* واه *wáh.*

Oil, s. روغن *roghan.* Oil-bottle, روغن دان *roghan dán.*

Old, a. پیر *pír.* پر ساله *pur sálah.* قدیم *ḳadím.*

Olive, s. زیتون *zaytún.* Olive-tree, زیتونت *zaytúnat.* Olive-garden; زیتوني *zaytúní.*

On, prep. بر *bar.* علي *ālay.* در *dar.*

Once, adv. یک بار *ek bár,* باري *bárí.*

One, a. یک *ek* or *yak.* One by one, یک یک *ek ek.*

Only, adv. همان *hamán.* فقد *faḳd.*

Open, v. کشادن *kashádan.*

Opinion, s. زاي *rái.* تدبیر *tadbír.* پندار *pandár.*

Opium, s. افیون *afiún.*

Opportunity, فرصت *farṣat.* نوبت *nawbat.* محل *maḥal.*

Oppose, v. مخالفت کردن *makhálafat kardan.* اعتراض شدن *ítaráẓ shudan.*

Opposite, a. رو برو *rú barú.* مقابل *maḳábal.*

Oppress, v. ظلم کردن *ẓalm kardan.* جفا کردن *jafá kardan.*

Or, conj. یا *yá.*

Orange, s. نارنج *náranj.*

Order, (command) v. فرمان دادن *farmán dádan* حکم کردن *ḥukm kardan.* فرمودن *farmúdan.*

Order (set in order), v. ترتیب ساختن *tartíb sákhtan.*

Ornament, v. آراستن *árástan.* پیراستن *pírástan.*

Orphan, s. بي پدر و مادر *be padar o mádar.* یتیم *yatím.*

Ostrich, s. اشترمرغ *ashtar margh.*

Other, a. دیگر *dígar.*

Oven, s. تون *tún.*

Overseer, s. گماشته *gamáshtah.* ناظر *náẓar.* داروغه *dároghah.*

Overwhelm, b. غول کردن *ghúl kardan.*

Out, adv. بیرون *bírún.* بدر *badar.*

Owe, v. وام داشتن *wám dáshtan.*

Owl, s. بوم *búm.*

Own, a. خود *khúd.* خویش *kh'esh.*

Ox, s. گاو *gáo.* Ox-goad, گاو شنگ *gáo shang.*

P.

Pain, s. درد *dard.* الم *ilm.* زحمت *zahmat.*

Paint, s. آب رنگ *áb rang.* بهرمان *bahrmán.*

To paint, v. نگاریدن *nagáridan.* تصویر کردن *taswír kardan.*

Pair, s. جفت *jaft.* زوج *zúj.*

Palace, s. سراي *sarái.*

Pale, a. زرد *zard.*

Palm tree, s. خرما *kharmá.* تار *tár.*

Pan, s. تابه *tábah.*

Paper, s. کاغذ *kágghaz.*

Paradise, s. بهشت *bahisht.* فردوس *fardús.* جنت *janat.*

Parallel, a. برابر *barábar.* متوازي *matwázi.*

Pardon, v. معذور کردن *mâzûr kardan.* آمرزیدن *ámarzidan.*

Parents, s. pl. والدان *wáladán.* پدر و مادر *padar o mádar.*

Parrot, s. طوطي *ṭúṭi.*

Part, s. حصه *ḥiṣah.* نصیب *naṣíb.* بهره *bahrah.* جز *jaz.*

Partition-wall, s. پرده *pardah.* پرده دیوار *pardah díwár.*

Partner, s. حصهدار *ḥiṣahdár.* همال *hamál.*

Partridge, s. کبک *kabk.*

Pass, v. گذاشتن *gazáshtan.* گذشتن *gazashtan.* (the past time) زمان گذاشته *zamán-i gazáshtah.*

Patience, s. صبر *ṣabr.* شکیب *shakíb.* احتمال *iḥtamál.* برداري *bardáṛi.*

Patient, a. صبور *ṣabúr.* خود دار *khúd dár.* شکیبنده *shakíbandah.*

Patron, s. حافظ *ḥáfaz.*

Pay, v. گذار کردن *gazúr kardan.* طلب کردن *ṭalb kardan.*

Peace, s. صلاح *saláḥ.* سلامت *salámat.*

Peacock, s. طاوس *ṭáús.*

Pearl, s. لولو *lólo.* در *dar.*

Peasant, s. دهقان *dahḳán.*

Pen, s. قلم *ḳalm.* خامه *khámah.* To make a pen, قلم تراش کردن *ḳalm sarásh kardan.*

Penknife, s. قلم تراش *ḳalm tarásh.*

Pen-reed, s. (for making the Persian pen) نال *nál.*

Pension, s. وظیفه *waẓifah.*

People, s. خلق *khalḳ.* اهل *ahl.*

Pepper, s. فلفل *fulfal.*

Perceive, v. دریافتن *daryáftan.* شناختن *shanáftan.* دانستن *dánistan.*

Perfect, a. پرداخته *pardákhlah.* متمم *mutamam.* سر آمد *sar ámad.*

Perfume, s. بو *bú.* شمیم *shamím.* بخور *bakhúr.*

Perhaps, adv. شاید *sháyad.* اتفاقاً *itafáḳan.* (In Arabic) یمکن *yamkinu.*

Perish, v. هلاک شدن *halák shudan.*

Perjury, s. حلف دروغ *ḥalf darogh.*

Permanent, a. پاینده *páyindah.* استوار *astwár.*

Permission, s. رخصت *rukhṣat.* اجازت *ajázat.* رضا *raẓá.*

Perplex, v. آشفتن *áshaftan.*

Perplexed, a. مضطرب *maẓṭarab.* پریشان *pareshán.*

Persevere, v. استمرار کردن *istamrár kardan.* مقیم شدن *muḳaym shudan.* اقامت کردن *aḳámat kardan.*

Persia, s. پارس *párs.* ایران *íran.* Persian, s. and a. ایراني *íráni.* فارسي *fársi.*

Person, s. نفس *nafs.* وجود *wajúd.* A person (or soul) stained with gluttony, نفسِ شره آلود *nafs-i sharah álúd.*

Perspiration, s. رشحت *rishhat.* عرق *arak.*

Petition, s. عرض *arz.* سوال *sawál.* خواست *khʼást.* طلب *talb.*

Pheasant, s. تذرو *tazrú.*

Philosopher, s. حکیم *hakím.* (pl. حکما *hakmá.*)

Pickaxe, s. کلند *kaland.*

Picture, s. نقش *naksh.* تصویر *taswír.*

Piece, s. پاره *párah.*

Pierce, v. تافتن *táftan.* خستن *khastan.*

Pigeon, s. کبوتر *kabútar.*

Pilgrim, s. حاجي *hájí.*

Pillar, s. ستون *satún.*

Pillow, s. پستر *pastar.* بستر *bastar.* گستر *gastar.* بالش *bálish.*

Pipe, s. (for smoking) قلیون *kalíún.* حقه *hakah.* Pipe-bearer, حقه بردار *hakah bardár.*

Pitch, v. (a tent) ضرب کردن *zarb kardan.*

Pitch, s. قار *kár.*

Pitcher, s. کوزه *kozah.*

Pity, s. رحم *raḥm.* مرحمت *marḥamat.* شفقت *shafḳat.*

[N.B.—Negative adjectives formed in English by affixing "less" to the positive substantive, may be formed in Persian by the rule mentioned under letter I. (*vide* N.B. letter I.) Thus from "pity," رحم *raḥm*, we have "pitiless" (without pity), بي رحم *be raḥm*, or بلا رحم *balá-raḥm*, as "a pitiless man," مردِ بي رحم *mard-i be raḥm.*]

Place, s. (گاه *gáh*, in composition only.) جاي *jái.* موضع *mawẓá.*

Plain, s. صحرا *ṣaḥrá.* ميدان *maydán.* عرصه *ārṣah.*

Plaintiff, s. دعوي دار *dāway dár.* مدعوي *madāway.* مدعي *madāay.* فريادي *faryádí.*

Plank, s. تخته *takhtah.* كاراسته *kárástah.*

Plant, v. غرس كردن *ghars kardan.* نشاندن *nashándan.*

Play, v. بازي كردن *bází kardan.* بازيدن *bázidan.* (gamble) قمار بازي كردن *ḳamár bází kardan.* قماز باختن *ḳamár bákhtan.*

Pleasant, a. لطيف *laṭíf.* دلپذير *dil pazir.* دلساز *dilsáz.* خوش *khúsh.*

Plenty, s. بركت *barkat.* بسياري *bisyári.*

Pliable, a. آسان پیچ *ásán pech.*

Plot, v. قصد کردن *ḳaṣad kardan.* تشاور شدن *tashá̇war shudan.*

Ploughman, s. زمین کند *zamín kand.* دهقان *dahḳán.*

Plunder, v. سلب کردن *salb kardan.* غنیمت کردن *ghanímat kardan.*

Poetry, s. مثنوي *maṣnawí.* نظم *naẓm.*

Point, s. نیش *nesh.* سر *sar.* نوک *nok.* نکته *naktah.*

Point out, v. (to show) اشارت کردن *ashárat kardan.*

Poison, s. زهر *zahr.*

Police, s. (man), چوکي دار *chokídár.* (magistrate), فوجدار *fawjdár.*

Polish, v. پرداختن *parḋákhtan.* تشویف دادن *tashwíf dádan.* صقل کردن *ṣaḳl kardan.*

Polite, a. ذو ادب *ẕú adab.* لطیف *laṭíf.*

Pomegranate, s. نار *nár.* رمان *ramán.*

Poor, a. فقیر *faḳír.* درویش *darwesh.* بي مال *be mál.* غریب *gharíb.*

Porter, s. (carrier) حامل *ḥámal.* بار گیر *bár gír.* بردار *barḋár.* (gatekeeper) دربان *darbán.* دروان *darwán.*

Possess, v. داشتن *dáshtan.* ضبط داشتن *zabṭ dáshtan.*

Possible, a. ممکن *mamkin.*

Potatoe, s. آلو *álú.*

Poverty, s. فقر *faḳr.* ضرورت *zarúrat.*

Pour, v. ریختن *rekhtan.* ریز کردن *rez kardan.*

Powder, s. (gunpowder) باروت *bárút.*

Power, s. قدرت *ḳadrat.* طاقت *ṭáḳat.* قوت *ḳút.* اقتدار *iḳtadár.* مملکت *mamlakat.*

Powerful, a. بزرگوار *bazargwár.* قادر *ḳádar.*

Practise, v. تجربت کردن *tajribat kardan.* آزمودگي کردن *ázmúdagi kardan.*

Praise, s. پسند *pasand.* شکر *shakr.* حمد *ḥamd.* منة *minat.*

Praise, v. پسندیدن *pasandidan.* ستودن *satúdan.*

Prayer, s. نماز *namáz.* دعا *duá.*

Precipice, s. ورطة *warṭat.*

Prefer, v. تقدیم نمودن *taḳdim namúdan.* پیش داشتن *pesh dáshtan.* ترجیح کردن *tarjiḥ kardan.*

Pregnant, a. حامله *ḥámlah.*

Prepare, v. مستعد ساختن *mastád sákhtan.* پرداختن *pardákhtan.*

Present, s. نذر *naẕr.* داد *dád.* بخشيش *bakhshish.*

Present, a. حاضر *ḥáẓar.* موجود *mawjúd.* To be present, حاضر شدن *ḥáẓar shudan.*

Preside, v. سردار شدن *sardár shudan.*

Pretend, v. صورت دروغ كردن *ṣúrat darogh kardan.* طلب دروغ كردن *ṭalb darogh kardan.*

Pretty, a. خوبروي *khúbrúi.* لطيف *laṭíf.* ظريف *ẓarif.* جميل *jamíl.*

Prevent, v. منع كردن *manâ kardan.*

Prey, s. شكار *shakár.* صيد *ṣayd.*

Price, s. قيمت *ḳímat.* بها *bahá.* (of provisions) نرخ *nirakh.*

Pride, s. غرور *gharúr.* عظم *âẓam.* خود پرستي *khúdparastí.*

Priest, s. امام *amám.*

Prince, s. شاهزاده *sháhzádah.* امير *amír.*

Principally, adv. بغايت *baghâyat.* اولاً *awalan.*

Prison, s. قيد خانه *ḳayd khánah:* زندان *zandán.*

Prisoner, s. قيدي *ḳaydí.*

Privacy, s. گوشه *goshah.* خلوتي *khilwatí.* To seek privacy, گوشه گرفتن *goshah gárîftan.*

Private apartments, s. زنانه *zanánah.* خلوتخانه *khilwat-khánah.* حرم *ḥaram.*

Private, a. پوشیده *poshídah.*

Probable, a. معقول *mâḳúl.* محتمل *maḥtamal.*

Proboscis, s. خرطوم *kharṭúm.*

Proclaim, v. (make proclamation) اشتهار کردن *ishtahár kardan.* آشکاره کردن *áshkárah kardan.*

Proclamation, s. اشتهار نامه *ishtahár námah.*

Produce, s. حاصل *ḥáṣal.*

Profession, s. (business) کار *kár.* اوستادگي *awstádagí.* پیشه *peshah.*

Profit, s. سود *súd.* فایده *fáídah.* نفع *nafâ.*

Prominent, a. افراز *afráz.* متقدم *mataḳadam.*

Promise, s. اقرار *íḳrár.* عهد *âhd.* وعدت *wâdat.*

Proof, s. دلیل *dalíl.* حجت *ḥajat.*

Proper, a. مناسب *manásib.* واجب *wájab.* لایق *láíḳ.* It is not the proper time, وقتِ مناسب نیست *waḳt-i manásib nist.*

Prophet, s. رسول *rasúl.* پیغامبر *payghámbar.*

Prosecutor, s. مدعي *madâay.*

Prosperity, s. مبارکي *mabáraki.* بخت *bakht.* دولت *dawlat.* فلاح *faláḥ.*

Protect, v. امان دادن *amán dádan.* حمایت دادن *ḥamáyat dádan.*

Proud, a. مغرور *maghrúr.* خود پرست *khúd parast.*

Prove, v. دلیل دادن *dalíl dádan.* از گواهي مقرر کردن *az gawáhí maḳarar kardan.* ثابت کردن *ṣábat kardan.*

Proverb, s. مثل *maṣl.*

Province, s. (as, "governor of a province," or in the army, "sergeant") صوبه دار *ṣúbah dár.* صوبدار *ṣúbadár.*

Province, s. دیار *diár.* مملکت *mamlakat.* ولایت *waláyat.* صوبه *ṣúbah.*

Provisions, s. خورد *khúrd.* توشه *toshah.*

Prudence, s. فهم *fahm.* بصیرت *baṣírat.* Men of prudence, اهل بصیرت *ahl-i baṣírat.*

Prudent, a. هوشیار *hoshyár.* هشیار *hashyár.*

Publish, v. آشکاره کردن *áshkarah kardan.*

Pull, v. کشیدن *kashídan.*

Pump, s. مغرفت *maghraft.*

Punish, v. سیاست کردن *siásat kardan.* عقوبت دادن *ãḳúbat dádan.*

Pupil, s. (scholar) مرید *marid.*

Pure, a. صافي *ṣáfi.* پاک *pák.* خالص *khálaṣ.* پارسا *pársá.*

Purse, s. کیسه *kísah.*

Pursue, v. در پس آمدن *dar pas ámadan.* در پس رفتن *dar pas raftan.*

Put, v. نهادن *nahádan.* نشاندن *nashándan.* نشیدن *nashídan.*

Puzzle, v. پریشان ساختن *pareshán sákhtan.*

Q.

Quadruped, s. حیوانِ چارپا *ḥaywán-i chár pá.* چارپا *chár pá.*

Quail, s. سماني *samání.*

Quantity, s. قدر *ḳadr.* مقدار *maḳdár.* What quantity? *i.e.* how much? چه قدر *chih ḳadr.*

Quarrel, v. ستیزه کردن *satezah ḳardan.*

Quarrelsome, a. فتنه جوي *fitnah joí.* تیز مزاج *tez mazáj.* ستیزنده *satezindah.*

Quarter, s. (fourth part) چهارمي *chahárami.* پارهٔ چهارم *párah-i chaháram.*

Queen, s. ملکت *malikat.* سلطن *salṭan.* امیرة *amírat.*

Question, s. سوال *sawál.* مسئول *masúl.* (an appellant) سوال ده *sawál dah.*

Quick, a. زود *zúd.* شتابان *shatábán.* تیز رو *tez raw.* تیز *tez.* چست *chast.*

Quicksilver, s. سیماب *símáb.*

Quietly, adv. با راحت *bá ráḥat.*

Quite, adv. تماماً *tamáman.* في الجمله *fí 'l-jamlah.*

R.

Rain, s. باران *bárán.* To rain, باریدن *báridan.*

Rainbow, s. کمان آسمان *kamán-i ásmán.* طوق بهار *ṭawḳ-i bahár.*

Raise, v. برداشتن *bar dáshtan.* فراز کنبیدن *faráz kambídan.* افراختن *afrá<u>kh</u>tan.*

Rank, s. (station in life) مرتبه *martabah.* جاه *jáh.* منزلت *manzalat.* منصب *manṣab.*

Ransom, s. بها خلاص *bahá-i <u>kh</u>aláṣ.* فدا *fadá.*

Rapid, s. شتابان *shatábán.* تیز رو *tez raw.* زود *zúd.*

Rare, a. نادر *nádar.* Of rare beauty, نادر الحسن *nádar al-ḥasn.*

Rash, a. بي تدبير *be tadbír.* مشهور *mashhúr.*

Rat, s. خردون *<u>kh</u>ardún.*

Ratify, v. مقرر کردن *maḳarar kardan.* استقرار کردن *istaḳrár kardan.*

Ravage, v. ویران کردن *wirán kardan.*

Raw, a. نا پخته *ná pakhtah.* خام *khám.*

Ray, s. پرتو *partaw.*

Read, v. خواندن *kh'ándan.*

Ready, a. مستعد *mastáad.* حاضر *ḥáẓar.*

Rear, s. (guard) پس لشکر *pas lashkar.*

Reason, s. سبب *sabab.* جهت *jahat.* وجه *wajah.*

For this reason, از این سبب *az in sabab.*

Rebuke, v. ملام دادن *malám dádan.*

Receipt, s. قبولیت *ḳabúlyat.* پذیر *paẕir.*

Receive, v. یافتن *yáftan.* پذیرفتن *paẕiraftan.*

Recently, adv. نو *no.* Recently read, نوخوانده *no kh'ándah.*

Recompense, s. مکافات *makáfát.* عوض *ūẓ.*

Reconcile, v. همدل کردن *hamdil kardan.* مصالحت کردن *máṣálaḥat kardan.* خاطر کردن *kháṭar kardan.*

Records, s. دفتر *daftar.* سرشته *sarishtah.* Record-office, دفتر خانه *daftar khánah.*

Recover, v. باز یافتن *báz yáftan.* وجد کردن *wajad kardan.*

Red, a. سرخ *sarkh.* گلگون *gulgún.*

Reed, قصب *ḳaṣb.* (pen) قلم *ḳalam.*

Reflection, s. (thought) اندیشه *andeshah.* پندار *pandár.* تأمل *táamal.* ملاحظه *maláḥaẓah.*

Refresh, v. دلخوش کردن *dilkhúsh kardan.* تازه کردن *tázah kardan.*

Refuse, v. منع کردن *manā kardan.*

Reject; v. بر طرف زدن *bar ṭaraf zadan.* مخسول کردن *makhsúl kardan.*

Reins, s, عنان *ānán.* لگام *lagám.* لجام *lajám* (pl. لجم *lajm*)

Rejoice, v. خاطر شاد شدن *khátar shád shudan.* دلخوشي نمودن *dilkhúshí namúdan.*

Release, v. خلاص کردن *khaláṣ kardan.* رها کردن *rahá kardan.* آزاد کردن *ázád kardan.*

Relieve, v. دستياري دادن *dastyárí dádan.* معونت کردن *māwanat kardan.*

Religion, s. اسلام *aslám.* دین *dín.* ملت *milat.*

Remain, v. ماندن *mándan.* قرار کردن *ḳarár kardan.* باقي شدن *báḳí shudan.*

Remedy, s. چاره *chárah.* دوا *dawá.* علاج *ālāj.*

Remember, v. یاد داشتن *yád dáshtan.* بخاطر آوردن *ba khátar áwardan.* خاطر نشان یافتن *khátar nashán yáftan.*

Remorse, s. دلشدگی *dilshadat.* اضطرابِ خاطر *iẓṭaráb-i khátar.*

Rent, s. کرایه *karáyah.* Paying rent, *i.e.*, a tenant, کرایه دار *karáyah dár.*

Repairs, s. مرمت *marmat.* To repair, مرمت کردن *marmat kardan.*

Repeat, v. رجع کردن *rajā kardan.* رجوع کردن *rajū kardan.*

Repent, v. پشیمان شدن *pashimán shudan.*

Report, s. (official statement) تلخیص *talkhiṣ.*

Reproach, v. ملامت کردن *malámat kardan.* ملام نمودن *malám namúdan.*

Repulse, s. دفع *dafā.* رد *rad.* حرمان *ḥarmán.*

Request, v. عرض کردن *ārz kardan.* خواستن *khʼástan.* طلب کردن *ṭalb kardan.*

Reservoir, s. آبدان *ábdán.*

Resign, v. ترک کردن *tark kardan.* فراغ کردن *farágh kardan.* تسلیم شدن *taslím shudan.*

Resist, v. مخالفت کردن *makhálafat kardan.* مقاومت نمودن *maḳáwamat namúdan.*

Resolution, s. (determination) قصد *ḳaṣd.* عزیمت *āzimat.*

Respect, s. (reverence) التفات *iltafát.* اعتبار *ātabár.*

Rest, s. آرام *árám.* آسایش *ásáyish.* راحت *ráḥat.*

The rose of rest is not without the thorn of trouble, گل راحت بیخار محنت نیست *gul-i ráḥat be khár-i miḥnat nist.*

Rest, v. آرام یافتن *árám yáftan.* آرامیدن *árámídan.*

Restrain, v. حد نمودن *ḥad namúdan.* ضبط کردن *ẓabṭ kardan.* در مشت کردن *dar masht kardan.*

Result, s. نتیجه *natijah.* حاصل *ḥáṣal.*

Resumption, s. باز یافت *báz yáft.*

Retinue, s. سواري *sawárí.* حشم *ḥashm.*

Retreat, v. باز زدن *báz zadan.* باز رفتن *báz raftan.*

Return, v. رجوع کردن *rajū kardan.* باز رفتن *báz raftan.* باز آمدن *báz ámadan.* گردیدن *gardídan.*

Revenge, s. انتقام *intaḳám.* کین *kín.* پاداش *pádásh.*

Revenue, s. خراج *kharáj.* مال گذاري *mál gazárí.* رسوم *rasúm.* حاصل *ḥáṣal.*

Revolt, v. فتنه انگیختن *fitnah angekhtan.* عصیان کردن *ʿáṣián kardan.* فتنه شدن *fitnah shudan.*

Reward, s. ثواب *ṣawáb.* اجرت *ajrát.* عاقبت *ʿáḳabat.*

Rice, s. برنج *baranj.* رنز *ranz.*

Rich, a. دولتمند *dawlatmand.* توانگر *tawángar.* مالدار *máldár.*

Right, a. (proper) مناسب *manásab.* واجب *wájab.* Right (hand) a. راست *rást.*

Ring, s. حلقه *ḥalḳah.* انگشتري *angashtarí.* گردانه *gardánah.*

Ringlet, s. زلف *zalf.*

Ripe, a. رس *ras.* پخته *pakhtah.*

Rise, v. بر آمدن *bar ámadan.* خاستن *khástan.* استدن *astadan.*

Rival, s. حريف *ḥarí̇f.*

River, s. جو *jo.* نهر *nahar.* رود *rúd.*

Road, s. راه *ráh.* طريق *ṭarí̇ḳ.* ره *rah.* Road-map, راه نامه *ráh námah.*

Roar, v. غريدن *gharídan.*

Roast, a. كباب *kabáb.* بريان *baryán.*

Rob, v. دزديدن *dazdídan.* ربودن *rabúdan.*

Rock, s. سنگ *sang.* وقل *waḳl.*

Roof, s. بام *bám.* سمك *samak.* Thatched-roof, چپر *chapar.*

Root, s. اصل *aṣl.* بيخ *bekh.* بن *ban.*

Rope, s. رسن *rasn.* ريسمان *rísmán.*

Rose, s. گل *gul.* The garden of roses, گلستان *gulistán.* Rose leaf, گلبرگ *gulbarg.*

Rough, a. شرس *sharas.* غلظ *ghalẓ.* ظليف *ẓalí̇f.*

Round, a. گرد *gard.* مدور *madúr.*

Rub, v. مالیدن *málídan.*

Rubbish, s. قمامت *ḳamámat.* خاشاک *khásháḳ.*

Ruby, s. لعل *lāl.* بهرمان *bahrmán.*

Rude, a. بي ادب *be adab.* درشت *darasht.*

Ruined, a. مخروب *makhrúb.* ویران *wirán.*

Run, v. دویدن *doyidan.* روان شدن *rawán shudan.* رفتن *raftan.*

Rust, s. زنجار *zanjár.*

S.

Sack, s. چوال *chawál.* جشیر *jashir.*

Sad, a. آزرده *ázardah.* غمزده *ghamzadah.* دلشکسته *dil shakastah.* تلخ *talkh.* مغموم *maghmúm.*

Saddle, s. زین *zin.* سرج *sarj.* To saddle, v. زین بستن *zin bastan.* Saddle bags, s. توبره *túbarah.*

Safe, a. امین *amín.* محترز *maḥtaraz.* رسته *rastah.*

Safety, s. سلامت *salámat.*

Sake of (for the), prep. براي *ba rái.* از جهت *az jahat.* از روي *az rúi.*

Salary, s. رزق *razḳ.* قسط *ḳasṭ.* طلب *ṭalb.*

Salt, s. نمک *nimak.*

Saltpetre, s. بوره *búrah.*

Salute, v. سلام کردن *salám kardan.*

Same, a. هم *ham.* همین *hamín.* At the same time, هم وقت *ham waḳt.*

Sample, s. نمونه *namúnah.*

Sand, s. رملی *raml.* (pl. ارمل *armal.*)

Sandalwood, s. صندل *ṣandal.* چندن *chandan.*

Satisfy, v. خوشدل کردن *khúshdil kardan.* راضي کردن *rází kardan.* خاطر آسودن *khátar ásúdan.*

Saturday, s. شنبه *shambah.*

Savage, a. بي رحم *be raḥm.* تند دل *tand dil.* درشت *darasht.* تلخ مزاج *talkh mazáj.*

Save, v. (preserve) نجات کردن *náját kardan.* آزاد کردن *ázád kardan.*

Saving, a. (frugal) خانه دار *khánah dár.*

Saw, s. اره *arah.*

Say, v. گفتن *guftan.*

Scabbard, s. غلاف *ghaláf.* سیف دان *sayf dán.*

Scar, s. زخمنشان *zakhm nashán.* ریش *resh.* داغ *dágh.*

Scarce, a. (not plentiful) کم *kam.* نا فراوان *ná faráwán.*

Scarcely, adv. (hardly) با دشواري *ba dashwári.*

Scatter, v. پریشان کردن *pareshán kardan.* پاشیدن *páshidan.* بر انداختن *bar andákhtan.*

Scent, s. (sense of smelling) شامه *shámah.* (odour) بوي *búi.* بخور *bakhúr.*

Science, s. علم *ilm.* The science of measuring, *i.e.*, geometry, علمِ اندازه *ilm-i andázah.*

Scorpion, s. عقرب *aḳrab.* (pl. عقارب *aḳárab.*)

Scrape, v. تراشیدن *taráshidan.* خراش کردن *kharásh kardan.*

Sea, s. دریا *daryá.* بحر *baḥr.* (pl. بحور *baḥúr.*)

Seal, s. مهر *mahr.* نشان *nashán.*

Search, v. استخبار کردن *istakhbár kardan.* جستن *jastan.* طلبیدن *ṭalbídan.*

Season, s. فصل *faṣal.* وقت *waḳt.*

Secret, a. پوشیده *poshídah.* نهان *náhan.* مخفي *makhfí.*

See, v. دیدن *dídan.* نظر کردن *naẓr kardan.*

Seed, s. کشت *kasht.* دانه *dánah.* حبت *ḥabt.*

Seek, v. طلب کردن *ṭalb kardan.* جستن *jastan.* طلبیدن *ṭalbídan.* جوییدن *joyídan.*

Seize, v. گرفتن *garíftan.* ستاندن *satándan.*

Seldom, adv. کم وقت *kam waḳt.*

Self, pron. خود *khúd.* خویش *khʾesh.*

Selfish, a. خود پسند *khúd pasand.* خود خواه *khúd kh'áh.*

Sell, v. فروختن *farokhtan.* فروش کردن *farosh kardan.*

Send, v. فرستادن *faristádan.*

Sentence, v. حکم کردن *ḥukm kardan.*

Sentry, s. پاسبان *pásbán.* قراول *ḳaráwal.*

Separate, v. تفصیل کردن *tafṣíl kardan.* جدا کردن *jadá kardan.* فرق ساختن *farḳ sákhtan.*

September, s. مهر *mahr.*

Seraglio, s. حرم *ḥaram.* خلوتخانه *khilwat khánah.* زنانه *zanánah.*

Servant, s. نوکر *nawkar.* ملازم *maḷázam.* بنده *bandah.* The servant's house, بنده خانه *bandah khánah.*

Service, s. خدمت *khidmat.* نوکري *nawkari.* بندگي *bandagi.*

Settlement, s. (of taxes, &c. of a district) جمع بندي *jamá bandi.* بند و بست *band o bast.*

Seven, a. هفت *haft.* Seventeen, هفتده *haftdah.* Seventy, a. هفتاد *haftád.*

Several, a. چند *chand.*

Severe, a. ترش *tarsh.* درشت *darasht.* بي رحم *be raḥm.* مهيب *mahayb.*

Sew, v. دوختن *dokhtan.*

Shadow, s. سایه *sáyah.*

Shake, v. (to agitate) جنبانیدن *jambánidan.* جنبان کردن *jambán kardan.*

Shape, s. شکل *shakl.* صورت *ṣúrat.*

Share, s. حصه *ḥiṣah.* بهره *bahrah.*

Sharp, a. تیز *tez.*

Shave, v. تراشیدن *taráshidan.*

Shed, v. ریختن *rekhtan.* افشاندن *afshándan.* To shed blood, خون ریختن *khún rekhtan.*

Sheep, s. گوسفند *gosfand.* میش *mesh.* A flock of sheep, رمهٔ گوسفند *ramah-i gosfand.*

Shepherd, s. چوبان *chobán.* گله بان *galah bán.*

Shield, s. سپر *sipar.*

Shine, v. تابیدن *tábidan.* پرتو انداختن *partaw andákhtan.* روشن شدن *roshan shudan.* تافتن *táftan.*

Ship, s. جهاز *jaház.* کشتي *kishti.*

Shoe, s. نعل *nál.* پا پوش *pá posh.*

Shop, s. دکان *dakán.* کارگاه *kárgáh.*

Shore, s. کنار *kanár.* کران *karán.*

Short, a. خورد *khúrd.* قلیل *ḳalil.* قصیر *ḳaṣir.*

Shoulder, s. دوش *dosh.*

Show, v. نمودن *namúdan.*

Shut, v. بسته کردن *bastah kardan.*

Sickness, s. بیماري *bímárí.* مرض *marẓ.*

Side, s. جانب *jánab.* جهت *jahat.* طرف *ṭaraf.* سو *sú.* On every side, از هر سو *az har sú.*

Sieve, s. غربال *gharbál.* پیکن *paykán.*

Sigh, s. آه *áh.* دریغ *daregh.* A sorrowful sigh, آهٔ درد آلود *áh-i dard álúd.*

Sight, s. (sense of seeing) بصیرت *baṣírat.* An eye without sight, بصر بي بصیرت *baṣr be baṣírat.*

Signal, s. اشارت *ashárat.* غمز *ghamaz.*

Signature, s. دستخط *dastkhaṭ.*

Silent, a. خاموش *khámosh.*

Silk, s. ابریشم *abreshím.* حریر *ḥarír.*

Silver, s. سیم *sím.*

Since, prep. پس از *pas az.* بعد از *bád az.*

Sincere, a. صادق *ṣádaḳ.* دلصافي *dilṣáfí.*

Sing, v. سرودن *sarúdan.* نوا گفتن *nawá guftan.* خواندن *kh'andan.* Sing, oh! pleasant singer, مطربِ خوش نوا بگو *muṭrab-i khúsh nawá bago.*

Sink, v. غرق شدن *gharḳ shudan.*

Sister, s. خواهر *kh'áhar.* همشیره *hamshírah.*

Sit, v. نشستن *nashastan.* نشین بودن *nashín búdan.*

Six, a. شش *shash.* Sixteen, a. شانزده *shánzadah.* Sixty, a: ششت *shasht.*

Size, s. اندام *andám.* پیموده *paymúdah.*

Skilful, a. واقف *wáḳaf.* استاد *astád.* قادر *ḳádar.* کارساز *kársáz.*

Skill, s. وقوف *waḳúf.* پیشه *peshah.* اوستادي *awstádí.*

Skin, s. جلد *jald.*

Sky, s. آسمان *ásmán.*

Slander, s. غیبت *ghaybat.* افترا *iftará.*

Slave, s. بنده *bandah.* غلام *ghalám.*

Sleep, v. خفتن *khaftan.* خواب یافتن *kh'áb yáftan.* نومیدن *númidan.*

Slender, a. نازک *názak.*

Slow, a. دیر رو *der raw.* آزمرده *ázmardah.* آهسته *áhistah.*

Small, a. اندک *andák.* خورد *khúrd.* کم *kam.* کوچک *kochak.*

Smoke, s. دود *dúd.* دخان *dakhán.*

Smooth, a. مالیده *málidah.* نرم *narm.* ملایم *maláyam.*

Snake, s. مار *már.*

So, adv. همچن *hamchan.* چنان *chanán.* همچنان *hamchanán.* همچون *hamchún.* همان *hamán.*

Soap, s. صابون *ṣábún.*

Soft, a. نرم *narm.* ملایم *maláyam.*

Soldier, s. سپاهي *sapáhí.*

Solid, a. رسوخ *rasúkh.* استوار *astwár.*

Solitary, a. تنها *tanhá.* منفرد *manfarad.* خلوتنشین *khilwat nashín.*

Some, a. بعض *bạ̄z.* کس *kas.* یک *ek.* چند *chand.* Sometimes, چند بار *chand bár.*

Son, s. پسر *pisar.* زاده *zádah.* فرزند *farzand.*

Song, s. نوا *nawá.* نغمت *naghmat.*

Sorrow, s. غم *gham.* آزار *ázár.* رنج *ranj.* الم *alam.*

Sort, s. (kind) گونه *gúnah.* جنس *jins.* نوع *nú.* (pl. انواع *anwá.*) Of what sort? چه گونه *chih gúnah.*

Sound, s. صدا *ṣadá.* آواز *áwáz.*

Sour, a. تیز *tez.*

Source, s. سر *sar.* اصل *aṣl.*

South, s. جنوب *janúb.*

Sow, v. (in the ground) کشتن *kashtan.* کاشتن *káshtan.*

Spade, s. کندو *kandú.*

Spark, s. شرار *sharár.* ستار *satár.*

Speak, v. گفتن *guftan.* سخن کردن *sakhan kardan.* زبان کشادن *zabán kashádan.*

Spear, s. حربة *ḥarbat.* (pl. حراب *ḥaráb.*) برچه *barchah,* سنان *sanán.*

Spectacle, s. تماشا *tamáshá.* پروازه *parwázah.*

Spend, v. خرچ کردن *kharch kardan.* بذل کردن *bazl kardan.*

Spider, s. عنکبوت *ánkabút.*

Spin, v. تافتن *táftan.* غزل کردن *ghazl kardan.* ریشتن *reshtan.*

Splendid, a. عظیم *ázim.* جلیل *jalil.*

Split, v. شکافتن *shakáftan.* ترکیدن *tarkidan.*

Spoon, s. کفچه *kafchah.* چمچه *chamchah.*

Spread, v. گستردن *gastardan.*

Spring, s. (the season of the year) بهار *bahár.* ربیع *rabí.*

Spy, s. خبر گیر *khabar gir.* دیده *didah.*

Squadron, s. (of cavalry) رصاله *raṣálah.* Commander of a sqadron, رصاله دار *raṣálah dár.* رصالدار *raṣáladár.*

Square, a. چار کوشه *chár goshah.* چار پاره *chár párah.*

Squirrel, s. موش *músh.* موشک *múshak.*

Stain, v. آلودن *álúdan.*

Stand, v. استادن *astádan.*

Star, s. ستاره *satárah.* نجم *najam.*

Starving, a. مجیع *maji.* گرسنه *garsnah.*

Station, s. (place) مقام *maḳám.* جاه *jáh.*

Steady, a. استوار *astwár.* برقرار *barḳarár.*

Steal, v. دزدیدن *dazdídan.*

Steam, s. تف *taf.* غبار *ghabár.*

Steel, s. پولاد *púlád.* روهن *rohan.*

Steep, a. نشیبدار *nashíbdár.* انقیاد *inḳiád.*

Step, s. (in walking) قدم *ḳadam.* To go step by step, قدم بقدم رفتن *ḳadam ba ḳadam raftan.*

Stern, a. درشت *darasht.* شدید *shadíd.* ترش *tarsh.* سخت *sákht.* تلخ رو *talkh rú.*

Still, adv. بعد از آن *bád az án.* هنوز *hanúz.*

Sting, s. نیش *nesh.* ابرت *ibrat.* To sting, v. نیش زدن *nesh zadan.*

Stirrup, s. رکاب *rakáb.* (pl. رکبت *rakbat.*)

Stone, s. سنگ *sang.*

Stop, v. (stay) ماندن *mándan.* استقرار کردن *astḳarár kardan.*

Stop, v. (make to stay) استاده کردن *astádah kardan.* سد کردن *sad kardán.*

Storm, s. توفان *túfán.* طوفان *ṭúfán.*

Story, s. حکایت *ḥakáyat.* داستان *dástán.* قصه *ḳiṣah.*

Straight, a. راست *rást.* درست *darast.*

Stranger, s. غریب *gharíb.* بیگانه *begánah.*

Stratagem, s. حیله *ḥílah.* رنگ *rang.*

Straw, s. کاه *káh.*

Strength, s. قوت *ḳuwat.* زور *zúr.* تاب *táb.* مجال *majál.*

Stretch, v. ممدود کردن *mamdúd kardan.* دراز ساختن *daráz sákhtan.* کسیدن *kashídan.*

Strew, v. افراشتن *afráshtan.* ریز کردن *rez kardan.* افشاندن *afshándan.*

Strike, v. زدن *zadan.* کوفتن *kúftan.* ضرب کردن *ẓarb kardan.*

String, s. رسن *rasan.* شراع *sharā.*

Stroke, v. سودن *súdan.* تواختن *tawákhtan.*

Strong, a. پر زور *pur zúr.* استوار *astwár.* بهادر *bahádar.*

Struggle, v. جد کردن *jad kardan.* سعی کردن *sáī kardan.* کوشیدن *koshídan.*

Stupid, a. خیره *khírah.* بی فهم *be fahm.*

Submissive, a. متواضع *matwáẓā.* سر فرو *sar faro.*

Substitute, s. قایم مقام *ḳáím maḳám.* جا نشین *já nashín.* نایب *náyab.* عوض *awaẓ.*

Success, s. دولت *dawlat.* بخت *bakht.* عاقبت *ākabat.* صواب *ṣawáb.*

Successor, s. خالف *khálaf.* (pl. اخلاف *akhláf.*) خلف *khalf.* جا نشین *já nashín.*

Such, pron. چنان *chanán.* چنین *chanín.*

Such a person (any one; name unknown; Mr.——) فلان *falán.* The city of——, فلانابادِ *falánábád.*

Sudden, a. ناگهانه *nágahánah.*

Suddenly, adv. ناگه *nágah.*

Suffer, v. درد یافتن *dard yáftan.* رنج بردن *ranj bardan.* درد خور شدن *dard khúr shudan.*

Sufficient, a. کفایت *kafáyat.* It is sufficient, کفایت است *kafáyat ast.*

Sugar, s. شکر *shakar.*

Suit, s. (at law) دعوا *dāwá.* دعوي *dāway.* مقدمه *maḳadamah.*

Summary, s. مجمل *majmal.* خلاصه *khaláṣah.*

Summer, s. تابستان *tábisṭán.*

Summit, s. سر *sar.* راس *rás.* اوج *aúj.*

Summons, s. دعوت *dāwat.*

Sun, s. آفتاب *áftáb.* خورشید *khúrshid.*

Superannuate, v. سالدار نمودن *sáldár namúdan.*

Superfluous, a. کثیر *ḳaṣír.* فضول *faẓúl.*

Superintendant, s. سرکار *sarkár.* نظر *náẓa.* گماشته *gamáshtah.*

Supper, s. عشا *ishá.*

Suppliant, a. نیاز کار *níáz kár.* نیاز آمیز *níáz ámez.*

Support, v. بردن *bardan.* بر داشتن *bar dáshtan.*

Surface, s. روي *rúi.* The surface of the earth, روي زمین *rúi-zamín.*

Surprise, v. حیرت انگیختن *ḥayrat angekhtan.*

Surrender, v. تسلیم شدن *taslím shudan.* To surrender unconditionally, بي عهد تسلیم شدن *be áhd taslím shudan.*

Surround, v. گردانیدن *gardánidan.* شامل شدن *shámal shudan.*

Suspicion, s. گمان *gamán.* وهم *wahm.* شک *shak.*

Swear, v. حلف کردن *ḥalf kardan.* سوگند خوردن *sawgand khúrdan.*

Sweet, a. شیرین *shírín.* خوش *khúsh.*

Swift, a. شتاب *shatáb.* شتابکار *shatábkár.* Swift as a stag, آهو شتاب *áhu shatáb.*

Swim, v. شنا کردن *shaná kardan.*

Sword, s. شمشیر *shamshír.* تیغ *tegh.*

T.

Table, s. تخته *takhtah.* خوان *kh'áṇ.*

Tail, s. دنبه *dambah.* دم *dam.*

Take, v. گرفتن *gariftan.* گیر شدن *gir shudan.* ستاندن *satándan.* Heart-taking, دلستان *dil satán.*

Tall, a. بلند *baland.* طول *ṭúl.* مدید *madíd.*

Tank, s. آبدان *ábdán.*

Taste, v. لذت یافتن *laẕat yáftan.* چشیدن *chashídan.*

Tasteless, a. بي لذت *be laẕat.*

Tax, s. خراج *kharáj.* نرخ *nirakh.* باج *báj.* Tax on property, خراجِ مال *kharáj-i mál.*

Teach, v. آموختن *ámokhtan.* دانش دادن *dánish dádan.*

Tear, s. سرشک *sarashḳ.* آبِ چشم *áb-i chashm.* اشک *ashḳ.* آب *áb.* Tears of blood, خوناب *khúnáb.* To weep tears of blood, *i.e.*, to be in great grief, جوي خوناب ریختن *joi-khúnáb rekhtan.*

Tear, v. خراش کردن *kharásh kardan.* شکافتن *shakáftan.* دریدن *darídan.* خراشیدن *kharáshídan.*

Tell, v. خبر دادن *khabar dádan.* سخن کردن *sakhan kardan.* بیان کردن *bayán kardan.*

Temper, s. مزاج *mazáj.* طبیعت *ṭabíat.* خوی *khúi.* Good temper, خوش خوی *khúsh khúi.* Bad temper, بد خوی *bad khúi.* Quick-tempered, *i.e.*, passionate, تیز مزاج *tez mazáj.* تیز طبیعت *tez ṭabíat.*

Temperate, a. پارسا *pársá.* پرهیزگار *parhez gár.*

Temple, s. مسجد *masjad.* عبادتگاه *ábádatgáh.*

Temptation, s. ابتلا *ibtalá.*

Ten, a. ده *dah.*

Tenant, s. زمیندار *zamíndár.* مال گذار *mál gazár.*

Tender, a. ملایم *maláyam.* نازک *názak.* تر *tar.*

Tent, s. خیمه *khímah.* (pl. خیام *khiám.*) چادر *chádar.* To pitch the tents, *i.e.*, to encamp, ضرب خیام کردن *zarb-i khiám kardan.*

Terrible, a. ترسناک *tarsnák.* دلگیر *dilgír.* هایل *háyal.*

Than, conj. از *az.* Better than this, بهتر از این *bihtar az in.*

Thank, v. شکر دادن *shakar dádan.* شکر کردن *shakar kardan.*

Thankful, a. شکرگذار *shakar gazár.* راضي *rázi.*

Then, adv. آن وقت *án wakt.*

There, adv. آنجا *ánjá.* بانجا *bá ánjá.*

Therefore, adv. از این سبب *az in sabab,* براي آن *barái án.* پس *pas.*

Thick, a. گنده *gandah.* هنگفت *hángaft.*

Thief, s. دزد *dazd.*

Thin, a. رقیق *rakik.* باریک *bárik.*

Thing, s. چیز *chiz.*

Think, v. اندیشه کردن *andeshah kardan.* پنداشتن *pandáshtan.*

Thirst, s. تشنگي *tashnagi.* عطش *ãtash.*

Thirsty, a. تشنه *tashnah.* متعطش *matãtash.*

Thirteen, a. سیز ده *sez dah.*

Thirty, a. سي *say.*

Thorn, s. خار *khár.* The thorn of sorrow, خارِ محنت *khár-i mihnat.*

Thoughtless, a. غافل *gháfal.* بي بصر *be basr.*

Thousand, a. هزار *hazár.*

Thread, s. رشته *rishtah.* تار *tár.*

Threaten, v. تهدید کردن *tahdid kardan.* مخوف کردن *makhúf kardan.*

Three, a. سه *sah.* Thrice, سه بار *sah bár.* For three days, سه روز *sah roz.*

Throat, s. گلو *galú.*

Throne, s. مسند *masnad.* تخت *takht.* اورنگ *awrang.* The Emperor Awrangzeb—the ornament of a throne, اورنگزیب *awrangzeb.*

Through (to go), v. گذشتن *gaẓashtan.* گذار کردن *yaẓár karḋan.*

Throw, v. انداختن *andákhtan.* افگندن *afgandan.*

Thumb, s. انگشته *angashtah.* انگشتِ نر *angasht-i-nar.*

Thunder, s. رعد *rád.*

Thursday, s. هرمزد *harmazd.*

Thus, adv. چنین *chanín.* همچنان *hamchanán.* چو *cho.*

Tiger, s. پلنگ *palank.* شیر *shír.*

Tight, a. سخت *sakht.* کشیده *kashídah.* چست *chast.*

Time, s. زمان *zamán.* وقت *waḳt.* روزگار *rozgár.*

Tin, s. رصاص *raṣáṣ.* قلعي *ḳalái.* Tinman, قلعیگر *ḳalaigar.*

To, prep. ب *ba.* تا *tá.*

Tobacco, s. دوخان *dúkhán.* Tobacco-pipe, s. قلیون *ḳalíún.*

Toddy, s. (a spirit extracted from the تار *tár*, or palm-tree) تاري *tárí*.

Together, adv. باهم *báham*. بهم *baham*. هم *ham*. فاهم *fáham*.

Tomb, s. گورستان *gúristán*. مزار *mazrá*.

Tongue, s. زبان *zabán*. لسان *lasán*.

Tooth, s. دندان *dandán*. ناب *náb*.

Torch, s. مشعل *mashál*. Torch-bearer, مشعلدار *masháldár*. مشعلچي *mashálchí*.

Torment, v. آزار دادن *ázár dádan*. رنج آوردن *ranj áwardan*.

Torrent, s. سيل *sayl*.

Tortoise, s. سنگ پشت *sang pasht*.

Torture, v. شکنجه دادن *shakanjah dádan*.

Touch, v. پیوسته کردن *paywastah kardan*. لمس کردن *lams kardan*.

Towards, prep., بجانب *ba jánib*. سوي *súi*. بطرف *ba taraf*.

Towel, s. دستار *dastár*.

Tower, s. منارة *manárah*. برج *barj*. (pl. بروج *barúj*.

Town, s. شهر *shahr*.

Trade, s. (profession) اوستادي *awstádí*. اوستادگي *awstádagí*. پيشه *peshah*. The trade of a carpenter, اوستادي نجام *awstádí-najám*.

Tradesman, s. بازارگان *bázárgán*. تاجر *tájar*.

Traitor, s. غدار *ghadár*. خاين *kháyan*.

Translate, v. ترجمه كردن *tarjamah kardan*.

Trap, s. دام *dám*. كمند *kamand*.

Travel, v. سفر كردن *safar kardan*. راه بردن *ráh bardan*.

Traveller, s. مسافر *masáfar*. راهگذار *ráhgazár*.

Treasury, s. خزينه *khazínah*. خزانه *khazánah*.

Treaty, s. عهد *ahd*. شرط *sharṭ*. صلح *ṣalaḥ*.

Tree, s. درخت *darakht*.

Tremble, v. لرزيدن *larzídan*.

Trench, s. كندك *kandak*.

Tribe, s. قوم *ḳúm*. قبيله *ḳabílah*.

Troop, s. فوج *fawj*. جمع *jamá*. A corporal "in charge of a troop" جمعدار *jamádár*.

True, a. حق *ḥaḳ*. راست *rást*. صادق *ṣádaḳ*.

Trust, v. اعتقاد بردن *ataḳád bardan*.

Trustworthy, a. وفادار *wafádár*.

Truth, s. حقيقت *ḥaḳíḳat*.

Tuesday, s. سه شنبه *sah shambah*.

Tulip, s. لاله *lálah*.

Tumult, s. هنگامه *hangámah.* فتنه *fitnah.* آشوب *áshúb:*

Turband, s. دولبند *dúlband.*

Turn, v. گردان شدن *gardán shudan.* گردیدن *gardídan.* To make to turn, v. گردانیدن *gardánídan.* دور کردن *dawr kardan.*

Twelve, a. دوازده *dawázdah.*

Twenty, a. بست *bist.* بیست *bist.*

Twilight, s. شفق *shafaḳ.*

Two, a. دو *do.*

Tyrant, s. ظالم *ẓálam.* ستمکار *sitamkár.*

U.

[N.B.—Negative adjectives that are formed in English by prefixing "un" to the positive adjective, (as from "able" is formed "unable,") may be formed in Persian according to the rule mentioned at N.B. letter I. Thus "able," توان *tawán,* from which "unable," نا توان *ná tawán,* or "ability" (power) قوت *ḳuwat,* from which "inability," بي قوت *be ḳuwat,* or بلا قوت *balá ḳuwat:* All such are of course omitted in a work of this kind, where one of the principal objects is conciseness.]

Ugly, a. ستيزه روي *satezah rúi.* زشت *zisht.* بد صورت *bad ṣúrat.*

Umbrella, s. چتر *chatar.*

Unanimous, a. همدل *hamdil.* يكجهت *ek jahat.*

Under, prep., and adv. زير *zír.* فرو *faro.* To trample under foot, زير پاي زدن *zír pái zadan.* Pass under, فرو رفتن *faro raftan.*

Understand, v. شناختن *shanákhtan.* دريافتن *dar yáfṭan.* شنافتن *shanáftan.* پنداره كردن *pandárah kardan.*

Uneasy, a. مضطرب *maẓṭarab.* پر آزار *pur ázár.*

Unfortunate, a. بد بخت *bad bakht.* بي دولت *be dawlat.* درد خور *dard khúr.*

Unjust, a. بي عدل *be ādl.* نا حق *ná ḥaḳ.*

Unless, conj. بغير *baghayr.* مگر *magar.*

Until, adv. تا *tá.* فايد *fáyad.*

Up, adv. بالا *bálá.* فراز *faráz* (for افراز *afráz.*) To ascend, بالا رفتن *bálá raftan.*

Urge, v. اضطرار كردن *iẓṭarár kardan.*

Use, v. كارسازي كردن *kársázi kardan.* بكار آوردن *ba kár áwardan.*

Useful, a. نافع *náfā.* شايسته *sháyastah.*

Useless, a. بي نفع *be nafā.* بي ساز *be sáz.* باطل *báṭal.*

Usual, a. معمول *māmúl.*

V.

Vacation, s. فراغت *farágh̲at.*

Valley, s. واد *wád.* غور *gh̲úr.*

Valuable, a. گران بها *garán baḥá.* ارجمند *arjmand.*

Value, s. قدر *ḳadr:* بها *bahá.*

Vanish, v. غايب شدن *gh̲áyab shudan.* زايل شدن *záil shudan.*

Various, a. گونا گون *gúná gún.* هر جنس *har jins.*

Vast, a. بي اندازه *be andázah.* كبير *kabír.*

Veil, s. پرده *pardah.* سر پوش *sar posh.* چادر *chádar.*

Vein, s. رگ *rak.*

Velvet, s. قطيفه *ḳaṭifah.*

Venerable, a. عزيز *ʿaziz.* مرجب *marajab.* كريم *karím.*

Verandah, s. كاشانه *káshánah.* شهنشين *shah-nashín.*

Verbatim, adv. حرف بحرف *ḥaraf ba ḥaraf.*

Verse, s. نظم *naẓm.* بيت *bayt.*

Very, adv. بغايت *bagh̲áyat.*

Victorious, a. مظفر *maẓafar.* فیروز *firoz.* غلب *ghalb.* منصور *manṣúr.* پرویز *parwez.*

Victory, s. ظفر *ẓafar.* غلب *ghalb.* فوز *fawz.*

Videlicet, conj. یعنی *yáni.*

Vigilant, a. بیدار *bedár.*

Vile, a. خور *khúr.* حقیر *ḥaḳír.*

Village, s. ده *dah.* موضع *mawẓá.* Villager (*lit.* lord of a village) دهقان *dahḳán.* from "lord" خان *khán,* and "village," ده *dah.*

Vinegar, s. سرکه *sarkah.*

Vineyard, s. باغ *bágh.* باغستان *bághistán.* A vine, s. درخت انگور *darakht-i angúr.*

Violence, s. ظلم *ẓalm.* جفا *jafá.* زور *zúr.* ستم *sitam.*

Virgin, s. بتول *batúl.* دختر *dakhtar.*

Virtue, s. صلاح *ṣaláḥ.* فضیلت *faẓílaṭ.* هنر *hanar.*

Virtuous. a. پر هنر *pur hanar.* خوش *khúsh.*

Visible, a. ظاهر *ẓáhar.* منظور *manẓúr.*

Visit, s. ملاقات *maláḳát.* زیارت *ziárat.*

Voice, s. آواز *áwáz.* صدا *ṣadá.*

Volley, s. (*lit.* rain) باران *bárán.* To fire a volley, باران انداختن *bárán andákhtan.*

Volume, s. جلد *jald.*

Volunteer, s. لوند *lawnad.* طرفدارِ مرادي *ṭarafdár-i marádí.*

Vulgar, a. عموم *ámún.*

Vulture, s. نسر *nasar.*

W.

Wages, s. طلب *ṭalb.*

Waist, s. ميان *mián.* كمر *kamar.* Waist-band, كمربند *kamarband.*

Wall, s. ديوار *díwár.*

Wander, v. گشت كردن *gasht kardan.* گشت و گذار كردن *gasht o gazár kardan.*

War, s. مقاتلت *maḳáṭalat.* جنگ *jang.*

Warm, a. گرم *garm.* Warm-hearted, گرمدل *garmdil.*

Warrant, s. پروانه *parwánah.*

Wash, v. غسل كردن *ghasl kardan.* شستن *shastan.*

Waste, v. (become prodigal) مسرف شدن *masraf shudan.*

Watch-house, s. چوكي *choki.*

Watchman, s. پاسبان *pásbán.* چوكي دار *chokidár.*

Water, s. آب *áb.* ما *má.* Rose water, گلاب *gulab.*

Water-carrier, s. ساقي *sáḳi.* آبکش *ábkash.*

Wax, s. موم *múm.*

Weak, a. زبون *zabún.* عاجز *ájaz.* نا توان *ná tawán.* کم زور *kam zúr.*

Wealth, s. مال *mál.* دولت *dawlat.* غنیمت *ghanímat.*

Weary, a. مانده *mándah.* آزرده *ázardah.*

Weave, v. بافتن *báftan.*

Wedge, s. میخ *mekh.* فانه *fánah.*

Wednesday, s. چار شنبه *chár shambah.*

Weed, s. خس *khas.*

Week, s. هفته *haftah.*

Weep, v. آبِ چشم کردن *áb-i chashm kardan:* گریستن *garistan.* گرستن *garastan.* اشک ریختن *ashk rekhtan.*

Weight, s. وزن *wazn.*

Welcome, interj. خوش آمدي *khúsh ámadi:* مبارک *mabárak.*

Well, s. چاه *cháh.* Bricked well, چاه پخته *chah-i pakhtah.*

West, s. مغرب *maghrab.* خاور *kháwer.*

What, pron. چه *chih.* What use? چه فایده *chih fáidah.*

Wheel, s. چرخ *charkh.* گردون *gardún.*

When, adv. چون *chún.*

Whence, adv. از کجا *az kajá.*

Where, adv. کجا *kajá.*

Which, pron. چه *chih.* کدام *kadám.*

Whilst, adv. وقتي *waḳtí.* اثنا *aṣná.*

Whisper, v. زیر لب گفتن *zír lab guftan.* آهسته گفتن *áhistah guftan.*

White, a. سفید *safed.*

Who, pron. که *kih.*

Whole, s. جمله *jamlah.* جمع *jamá.* کمل *kamal.*

Upon the whole, في الجمله *fí 'ljamlah.*

Why, adv. چرا *chira.* چه سبب *chih sabab.* بچه *bachih.* چه‌واسطه *chihwásṭah.*

Wicked, a. بد *bad.* شریر *sharír.* شر *shar.*

Wide, a. کشاده *kashádah.* عریض *ʼareẓ.*

Widow, s. بیوه *bewah.*

Wife, s. عورت *ʼawrat.* زن *zan.* To take a wife, *i.e.* to marry, زن کردن *zan kardan.*

Willing, a. خواه *kh'áh.* خوش *khúsh.*

Willingly, adv. ارادتانه *arádatánah.*

Willow, s. بید *bed.*

Wind, s. باد *bád.* هوا *hawá.*

Window, s. پنجره *panjarah.* روشن *roshan.*

Wine, s. شراب *sharáb.* مي *may.*

Wing, s. پر *par.* بال *bál.*

Winter, s. زمستان *zamistán.* سرما *sarmá.*

Wisdom, s. فهم *fahm.* هوش *hosh.* خرد *khirad.*

Wise, a. عاقل *ãḳal.* خردمند *khiradmand.* دانا *dáná.* هوشیار *hoshyár.*

Wish, s. مراد *marád.* ارادت *arádat.* خواست *kh'ást.*

Wish, v. خواستن *kh'ástan.* ارادت کردن *arádat kardan.*

With, prep. ب *ba.* با *bá.*

Withered, a. افسرده *afsardah.*

Without, prep. بی *be.* بلا *balá.*

Witness, s. گوا *gawá.* شاهد *sháhad.* (pl. شهد *shahd.*)

Wolf, s. گرگ *garg.* قلاب *ḳaláb.*

Woman, s. زن *zan.* عورت *ãwrat.*

Wood, s. (timber) چوب *chob.* هیزم *hezam.* خشب *khashb.*

Wool, s. پشم *pashm.*

Word, s. سخن *sakhan.* کلام *kalám.*

World, s. عالم *ãlam.* جهان *jahán.* دنیا *danyá.* سپهر *sipahr.* The world does nct remain to any one, جهان نماند بکس *jahán namánad ba kas.*

Worm, s. کرم *karm.* دود *dúd.*

Wound, s. زخم *zakhm.* جراحت *jarâḥat.* خستگی *khastagi.* ریش *resh.*

Wreath, s. تاجِ گل *taj-i gul.*

Wrinkle, s. چین *chín.* شکن *shakan.*

Write, v. نوشتن *nawishtan.* کتب کردن *katb kardan.*

Writer, s. کاتب *kátab.* منشي *manshí.*

Wrong, a. نا صواب *ná ṣawáb.* نا حق *na hak.* نا مناسب *ná manásab.*

Y.

Year, s. سال *sál.* A hundred years, صد سال *ṣad sál.*

Yellow, a. زرد *zard.*

Yes, interj. آري *árí.* بلي *balí.*

Yesterday, s. دیروز *deroz.* روزِ گذشته *roz-i gazashtah.*

Yield, v. تسلیم کردن *taslím kardan.* کم گرفتن *kam gariftan.*

You, pron. شما *shamá.*

Young, a. جوان *jawán.* تر *tar.*

PRINTED BY STEPHEN AUSTIN, HERTFORD.